

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

DIPLOMSKO DELO

**NALOŽBENO ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE
ZAVAROVALNICE TRIGLAV**

Ljubljana, september 2004

NATAŠA HABBE

IZJAVA

Študentka Nataša Habbe izjavljam, da sem avtorica tega diplomskega dela, ki sem ga napisala pod mentorstvom dr. Rasta Hartmana, ter dovolim objavo diplomskega dela na fakultetnih spletnih straneh.

V Ljubljani,

Podpis:

KAZALO

UVOD.....	1
1. ZAVAROVANJE IN ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE.....	2
1.1. DEFINICIJA ZAVAROVANJA	2
1.2. ZAVAROVALNI TRG V SLOVENIJI	2
1.3. ZAVAROVALNA POGODBA	2
1.4. DEFINICIJA ŽIVLJENJSKEGA ZAVAROVANJA.....	3
1.5. OBLIKE ŽIVLJENJSKEGA ZAVAROVANJA	4
1.5.1. Zavarovanje za primer doživetja	4
1.5.2. Zavarovanje za primer smrti.....	4
1.5.3. Zavarovanje za primer smrti in doživetja	4
1.5.4. Življenjska zavarovanja, pri katerih zavarovalec prevzame naložbeno tveganje .	4
1.5.5. Rentno zavarovanje.....	6
2. PREDSTAVITEV NALOŽBENEGA ŽIVLJENJSKEGA ZAVAROVANJA ZAVAROVALNICE TRIGLAV	6
2.1. STAROSTNE OMEJITVE IN ZAVAROVALNA DOBA	7
2.2. ZAVAROVALNA VSOTA IN ZAVAROVALNA PREMIJA.....	8
2.3. ZAVAROVALNO KRITJE	10
2.4. IZPLAČILO OB DOŽIVETJU	10
2.5. RAZDELITEV PREMIJE MED SKLADE	11
2.6. VODENJE OSEBNEGA RAČUNA	12
2.7. VREDNOST PREMOŽENJA	13
2.8. SKLENITEV ZAVAROVANJA	15
3. OPCIJE PRI NALOŽBENEM ŽIVLJENJSKEM ZAVAROVANJU ZAVAROVALNICE TRIGLAV	16
3.1. PRENOS SREDSTEV MED SKLADI	17
3.2. MIROVANJE	17
3.3. KAPITALIZACIJA	18
3.4. PREDUJEM	19
3.5. ODKUP.....	20
3.6. OBNOVITEV	22
3.7. PRETVORBA V MEŠANO ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE	22
3.8. SPREMEMBE PREMIJE IN ZAVAROVALNE VSOTE	22
4. PREDSTAVITEV INVESTICIJSKIH SKLADOV PRI NALOŽBENEM ŽIVLJENJSKEM ZAVAROVANJU ZAVAROVALNICE TRIGLAV	22
4.1. IZBIRA INVESTICIJSKEGA SKLADA.....	23
4.2. TRIGLAV, DRUŽBA ZA UPRAVLJANJE	24
4.3. TRIGLAV STEBER I	24
4.4. TRIGLAV RENTA.....	27

5. PRIMERJAVA NALOŽBENEGA ŽIVLJENJSKEGA ZAVAROVANJA Z MEŠANIM ŽIVLJENJSKIM ZAVAROVANJEM ZAVAROVALNICE TRIGLAV.....	30
5.1. PRIMERJAVA NALOŽBENEGA Z MEŠANIM ŽIVLJENJSKIM ZAVAROVANJEM – ZAVAROVALNI DEL.....	32
5.1.1. Zavarovalna vsota	32
5.1.2. Zavarovalna doba.....	32
5.1.3. Obveznosti zavarovalnice.....	32
5.1.4. Enkratno vplačilo	32
5.1.5. Izbira investicijskega sklada.....	33
5.1.6. Mirovanje	33
5.1.7. Odkup	33
5.1.8. Predujem.....	34
5.1.9. Izplačilo	34
5.1.10. Dodatna zavarovanja	35
5.1.11. Predčasno izplačilo ob rojstvu otroka.....	36
5.2. PRIMERJAVA NALOŽBENEGA Z MEŠANIM ŽIVLJENJSKIM ZAVAROVANJEM – NALOŽBENI DEL	36
5.2.1. Sklad	37
5.2.2. Vrsta sklada	37
5.2.3. Naložbena struktura	37
5.2.4. Naložbeno tveganje	38
5.2.5. Zajamčen donos.....	38
5.2.6. Udeležba na dobičku	38
SKLEP.....	39
LITERATURA.....	41
VIRI.....	41
SEZNAM SLIK	
SEZNAM TABEL	
PRILOGE	

UVOD

Življenjsko zavarovanje je temelj finančne varnosti posameznika in njegove družine. Varuje njegove finančne vire pred življenjskimi negotovostmi, tako da lahko načrtuje za prihodnost. Izbira produkta življenjskega zavarovanja je pomembna odločitev, vendar je lahko tudi težavna. Pomembno je, da posameznik pozna in razume svoje potrebe in možnosti, ki so mu na voljo.

V Sloveniji je bilo leta 1991 zbrane 11,5 mrd SIT premije vseh zavarovanj, od tega le 711 mio SIT premije življenjskega zavarovanja. Leta 2001 je bilo skupaj zbrane že 230 mrd SIT premije, v katero je všteto tudi 49,1 mrd SIT premije življenjskih zavarovanj. Delež premije življenjskih zavarovanj v premiji vseh zavarovanj je tako narasel s 6,9% na 21,3%, delež premije življenjskih zavarovanj v bruto domačem proizvodu (BDP) je narasel z 0,22% na 1,08%, delež vseh zavarovanj v BDP pa se je povečal s 3,3% na 5,08%.

Življenjsko zavarovanje postaja vse pomembnejše, še posebej za mlajše generacije. K temu prispevajo tudi spremembe na področju socialnega, zdravstvenega ter pokojninskega varstva. Delež države pri teh oblikah varstva se namreč močno zmanjšuje, zato so potrebe po teh oblikah zavarovanj vse večje. Življenjsko zavarovanje je najbolj raznovrstno in prilagodljivo med zavarovalnimi panogami. Posamezniku in njegovi družini omogoča organiziranje lastnega sistema socialne varnosti, ki je prilagojen možnostim in okoliščinam, v katerih posameznik živi (Gantar–Brovc, 1997, str. 1).

Življenjsko zavarovanje nudi različne možnosti zavarovanj, od običajnega življenjskega zavarovanja za primer smrti do zavarovanj, ki so povezana z istočasnim varčevanjem denarja in ki vse bolj pridobivajo na pomenu. Življenjsko zavarovanje je ena najbolj dovršenih oblik dolgoročnega varčevanja prebivalstva, saj zagotavlja zavarovancem soudeležbo pri dobičku (Vidmar, 1996, str. 2).

V Zavarovalnici Triglav tržijo produkte osebnih in premoženjskih zavarovanj. Omejila sem se na življenjska zavarovanja, ki so del osebnih zavarovanj, podrobneje pa sem predstavila naložbeno življenjsko zavarovanje, ki je od septembra leta 2002 nov produkt omenjene zavarovalnice na našem zavarovalnem trgu. Decembra 2003 so v sodelovanju z Abančno družbo za upravljanje začeli tržiti še naložbeno življenjsko zavarovanje z nalaganjem v posebne vzajemne sklade Abančne DZU in enkratno naložbeno zavarovanje. Nekaj besed pa sem naklonila tudi primerjavi naložbenega življenjskega zavarovanja z mešanim (Brunec, 1995, str. 2).

1. ZAVAROVANJE IN ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE

1.1. Definicija zavarovanja

Ena od mnogih definicij oziroma opredelitev zavarovanja je povezovanje nevarnostnih objektov zaradi izravnavanja nevarnosti. Gre za gospodarsko dejavnost, katere cilj je ustvarjanje gospodarske varnosti. Kot gospodarska dejavnost je zavarovanje podrejeno gospodarskim zakonitostim, meje pa mu postavlja zakon velikega števila (Boncelj, 1983, str. 13).

1.2. Zavarovalni trg v Sloveniji

V Sloveniji je zavarovalni trg srednje razvit. Pomen zavarovalništva v posamezni državi se meri z deležem zavarovalnih premij v BDP države.

Tabela 1: Zavarovalna dejavnost v EU 2000 in v Sloveniji 2001 – ključni podatki

Kazalci	EU	SLO	Delež (%)
Št. zavarovalnih družb	4.694	14	0,30
Št. zaposlenih v zavarovalnicah	874.577	4.929	0,56
Povp. št. zaposlenih v zavarovalnici	186	352	188,96
Premije (v mio EUR)	760.481	1.039	0,14
Od tega iz življ. zavarovanj (v mio EUR)	500.531	222	0,04
Premije na prebivalca (v EUR)	2.017	522	25,86
Premije življ. zav. na prebivalca (v EUR)	1.328	111	8,39
Premije neživlj. zav. na preb. (v EUR)	689	410	59,52
Delež premij v BDP (v %)	9,0	5,0	56,00

Podatki so le za zavarovalno dejavnost, tj. brez pozavarovanja. Za Slovenijo so preračunani po tečaju 1 EUR = 221,4095 SIT (Banka Slovenije, 30.12.2001).

Vir: Slovensko zavarovalno združenje, 2004.

Leta 2001 je bilo v Sloveniji zbrane 230 mrd SIT premije, kar predstavlja 5% BDP. V državah EU je bil delež premij v BDP 9%.

1.3. Zavarovalna pogodba

Zavarovalna pogodba je pogodba civilnega in gospodarskega prava. Z njo se zavarovalec zaveže, da bo zavarovalnici plačeval zavarovalno premijo, zavarovalnica pa se zaveže, da bo v primeru zavarovalnega primera izplačala zavarovancu ali nekemu tretjemu

(upravičencu) zavarovalnino ali odškodnino ali kaj drugega. Njen namen je ustvarjanje gospodarske varnosti z izravnanjem gospodarskih nevarnosti.

Predmet zavarovanja so stvari in osebe. Zato delimo zavarovanja na premoženjska in osebna zavarovanja. Zakon o zavarovalništvu združuje zavarovanja iz več zavarovalnih vrst v dve osnovni zavarovalni skupini: premoženjska in življenjska zavarovanja.

1.4. Definicija življenjskega zavarovanja

Življenjsko zavarovanje je najpopolnejša oblika osebnega zavarovanja, ki zagotavlja socialno varnost družine in najbližjih, hkrati pa pomeni premišljeno dolgoročno nalaganje denarja za varnejšo prihodnost (Gantar–Brovč, 1997, str. 2).

Po letu 1991 se je v Sloveniji močno povečalo zanimanje za življenjsko zavarovanje.

Tabela 2: Razvoj trga življenjskih zavarovanj v letih od 1991 - 2002

Leto	Fakturirana premija v mio SIT
1991	780
1992	2.457
1993	5.015
1994	9.031
1995	15.151
1996	20.127
1997	22.878
1998	26.330
1999	30.892
2000	37.361
2001	49.164
2002	60.562

Vir: Ivanjko et al., 2002, str. 286; Slovensko zavarovalno združenje, 2004.

1.5. Oblike življenjskega zavarovanja

Življenjsko zavarovanje najpogosteje delimo glede na način izplačila zavarovalnine na kapitalska in rentna zavarovanja. Pri kapitalskem zavarovanju gre za izplačilo s pogodbo dogovorjene zavarovalne vsote v enkratnem znesku, pri rentnem zavarovanju pa gre za ponavljajoče se izplačevanje dogovorjenih vsot oziroma rent.

1.5.1. Zavarovanje za primer doživetja

Zavarovanje za primer doživetja predvideva izplačilo dogovorjene zavarovalne vsote po poteku zavarovalne dobe, če je zavarovanec takrat še živ. Če zavarovanec umre med zavarovalno dobo, obveznosti zavarovalnice prenehajo. Povpraševanje po tej obliki zavarovanja je majhno.

1.5.2. Zavarovanje za primer smrti

Dogovorjena zavarovalna vsota se izplača, če zavarovanec umre. Pri dosmrtnem zavarovanju za primer smrti dobi upravičenec zavarovalno vsoto v vsakem primeru ob smrti zavarovane osebe, pri začasnem zavarovanju za primer smrti pa dobi upravičenec zavarovalno vsoto le, če zavarovanec umre znotraj vnaprej dogovorjenega števila let.

1.5.3. Zavarovanje za primer smrti in doživetja

Zavarovanje za primer smrti in doživetja imenujemo tudi mešano zavarovanje. Je najbolj razširjeno med vsemi življenjskimi zavarovanji, saj pokriva tako nevarnost smrti kot tudi nevarnost doživetja. Je kombinacija varčevanja in zavarovanja za primer smrti. Upravičenec dobi dogovorjeno zavarovalno vsoto tako v primeru doživetja zavarovanca, kakor tudi v primeru zavarovančeve smrti. Najpogosteje sta zavarovalni vsoti za primer smrti in za primer doživetja enaki, lahko pa sta ti zavarovalni vsoti tudi različni.

1.5.4. Življenjska zavarovanja, pri katerih zavarovalec prevzame naložbeno tveganje

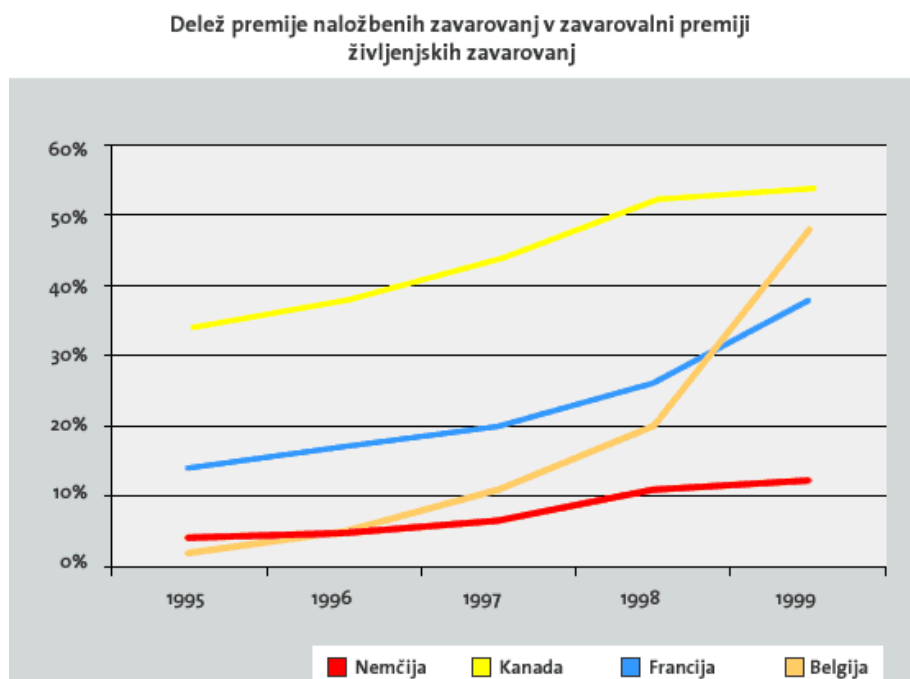
»Življenjsko zavarovanje vezano na enote investicijskih skladov je zavarovanje, pri katerem zavarovanec prevzema naložbeno tveganje povezano s spremembo vrednosti investicijskih kuponov oziroma drugih vrednostnih papirjev investicijskih skladov.« (Obligacijski zakonik, 2001).

»Unit – linked« življenjska zavarovanja so tista življenjska zavarovanja, pri katerih se donosi izražajo s številom in vrednostjo enot investicijskih skladov. Število enot, ki jih sklenitelj take oblike življenjskega zavarovanja prejme ob plačilu premije, je odvisno od vrednosti enote investicijskega sklada v tistem trenutku. Le-ta pa je odvisna od tržne vrednosti osnovnih sredstev (Vishwanath, 2003, str. 1).

V razvitih svetovnih ekonomijah naložbena življenjska zavarovanja že več desetletij vidno soustvarjajo trg življenjskih zavarovanj. V nekaterih državah imajo že nekaj časa prevladujoč (nad 50%) delež zavarovalne premije življenjskih zavarovanj. K temu je v veliki meri pripomogel dobro razvit trg vrednostnih papirjev. Primeri držav s tako dobro razvitim trgom vrednostnih papirjev so Kanada, ZDA, Avstralija. Poleg tega so imele te države že od vsega začetka tudi visoke donose ter potrebo in željo potrošnikov po takih oblikah naložb. Te prednosti so prvi izkoristili v Veliki Britaniji in ZDA z razvojem zavarovanj, ki so združevala varčevanje in zavarovanje.

Slika 1: Delež premije naložbenih zavarovanj v zavarovalni premiji življenjskih zavarovanj v odstotkih v obdobju od leta 1995 – 1999.

Vir: Naložbeno življenjsko zavarovanje v razvitem svetu, 2004.

Zavarovanja, pri katerih zavarovalec prevzame naložbeno tveganje, se pri nas šele uvajajo, v prihodnosti pa bodo gotovo imela pomembno vlogo. Zavarovalna vsota se pri teh zavarovanjih spreminja z indeksom, na katerega je zavarovanje vezano. Najpogosteje se zavarovalna vsota veže na borzni indeks ali na indeks naložbenega portfelja, ki ga zavarovalnica oblikuje sama. Skleniti pa je mogoče vse oblike življenjskih zavarovanj. Možni so tudi dogovori o najmanjši vrednosti indeksa oziroma dogovori o največjem možnem padcu v nekem časovno omejenem obdobju itd. (Kranjec, 2003b, str. 17).

Ta zavarovanja so podobna življenjskim zavarovanjem za primer doživetja, saj se sklenitelji takšnega zavarovanja zanimajo predvsem za to, da je njihov denar dobro naložen in da bodo ob določenem trenutku prejeli zavarovalno vsoto, ki bo odvisna od vrednosti vrednostnih papirjev na borzi. Pred iztekom zavarovanja je lahko nihanje

vrednosti vrednostnih papirjev preveliko, zato se takšnim zavarovanjem dodajajo klavzule, ki ščitijo sklenitelje zavarovanj pred prenizko izplačano zavarovalno vsoto zaradi trenutno nižje vrednosti vrednostnih papirjev (Ivanjko et al., 2002, str. 301).

Življenjska zavarovanja s prevzemanjem naložbenega tveganja so glede izplačila zavarovalne vsote enaka kapitalskim zavarovanjem, le da izplačana zavarovalna vsota vnaprej ni znana, saj je odvisna od vrednosti indeksa, na katerega je zavarovalna vsota vezana. Pri nas je prva to zavarovalno obliko leta 2001 začela ponujati zavarovalnica Slovenica, in sicer tako imenovano Fondpolico. Danes pa med zavarovalnicami, ki imajo vidnejšo vlogo na trgu življenjskih zavarovanj, življenjskih zavarovanj, vezanih na enote investicijskih skladov, ne ponujata le Merkur in Zavarovalnica Maribor (Kranjec, 2003c, str. 18).

1.5.5. Rentno zavarovanje

Rentno zavarovanje je ena od možnih oblik življenjskih zavarovanj, s katerim bo posameznik poskrbel za obdobje, ko preneha z zaposlitvijo in se upokoji. Običajno gre za doživljenjske rente. V tem primeru upravičenec prejema rento do smrti. V nasprotju z doživljenjskimi rentami pa se časovne rente izplačujejo le omejeno obdobje.

Poznamo pa še celo vrsto drugih oblik življenjskih zavarovanj, saj so življenjska zavarovanja od vseh oblik zavarovanj najbolj razširjena.

2. PREDSTAVITEV NALOŽBENEGA ŽIVLJENJSKEGA ZAVAROVANJA ZAVAROVALNICE TRIGLAV

Naložbeno življenjsko zavarovanje razširja ponudbo življenjskih zavarovanj Zavarovalnice Triglav in hkrati ponudbo življenjskih zavarovanj na slovenskem zavarovalnem trgu predvsem v tem, da omogoča zavarovalcem aktivnejši pristop k zavarovanju.

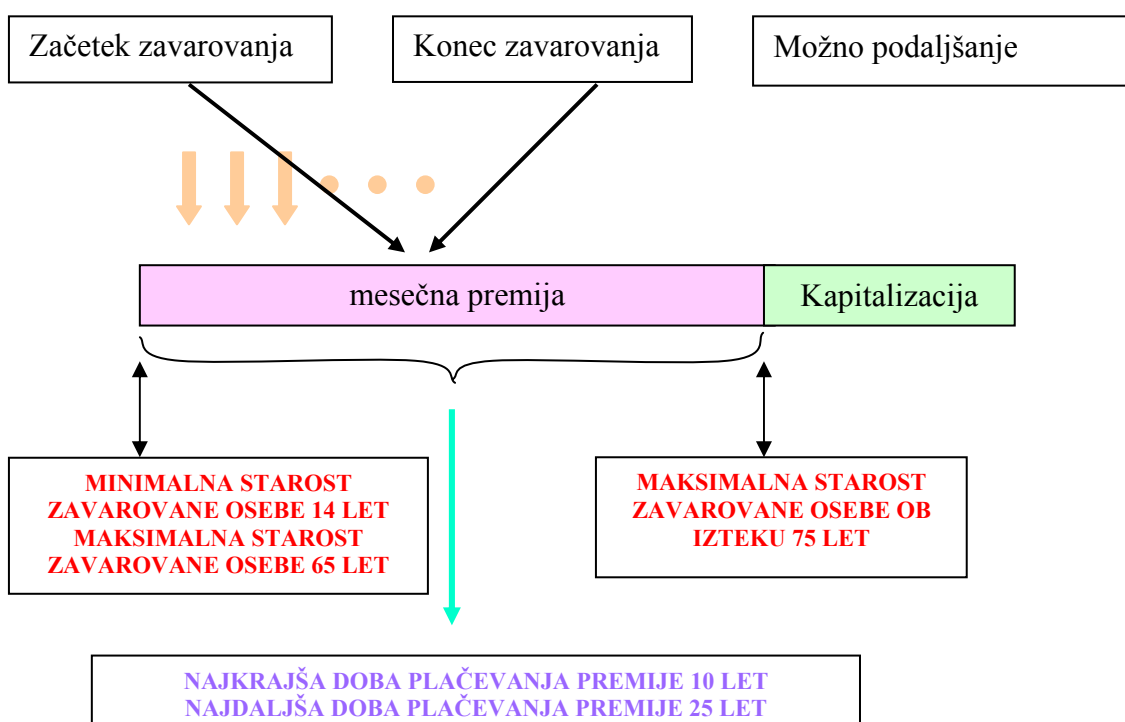
S sklenitvijo naložbenega življenjskega zavarovanja je posameznik življenjsko zavarovan, posredno pa vstopi tudi na trg vrednostnih papirjev. Z relativno nizkimi mesečnimi vložki zavarovalec nalaga sredstva v posamezne investicijske sklade. S tem se naložena sredstva razpršijo med posameznimi delnicami, obveznicami in drugimi finančnimi instrumenti. Zavarovalec ohrani ugodnosti življenjskih zavarovanj, dodana pa mu je možnost vpliva na izbiro oblik naložb.

Naložbeno življenjsko zavarovanje združuje značilnosti mešanega življenjskega zavarovanja ter hkrati ponuja možnost donosnejšega nalaganja sredstev v investicijske sklade. Združuje varčevanje v investicijskih skladih in življenjsko zavarovanje za primer smrti z zajamčeno zavarovalno vsoto.

Osnovnemu naložbenemu življenjskemu zavarovanju se lahko priključi dodatno nezgodno zavarovanje. Z dodatnim nezgodnim zavarovanjem se je mogoče zavarovati za nezgodno smrt, za popolno ali delno trajno invalidnost zaradi nezgode in za dnevno odškodnino, če je bila zavarovana oseba zaradi nezgode prehodno nesposobna za delo. Zavarovalni vsoti za nezgodno smrt in invalidnost sta vedno v razmerju 1:2. Nezgodno zavarovanje krije tudi stroške nastanitve in zdravljenja v bolnišnici. Dodatno nezgodno zavarovanje je možno kadarkoli priključiti, odvzeti, povečati, zmanjšati.

2.1. Starostne omejitve in zavarovalna doba

Slika 2: Starostne omejitve in zavarovalna doba

Vir: Naložbeno življenjsko zavarovanje, 2002, str. 7.

V naložbeno življenjsko zavarovanje lahko vstopijo samo zdrave osebe, stare od 14. do 65. leta starosti. Najvišja starost ob izteku zavarovanja je 75 let. Zavarovanje se lahko sklene za obdobje od 10 do 25 let. Osebe, starejše od 65 let, in osebe, ki niso popolnoma zdrave, lahko sklenejo naložbeno življenjsko zavarovanje le po dopolnilnih pogojih. Če je zavarovanec star od 14 do 18 let, je potrebno navesti tudi zavarovalca, ki sklepa pogodbo kot polnoletna oseba v imenu zavarovanca.

Zavarovanje se sklepa z izpolnitvijo zdravniškega vprašalnika in z ali brez zdravniškega pregleda. Ali je potreben pregled zdravnika, je odvisno od seštevka zavarovalnih vsot za primer smrti in od pristopne starosti zavarovanca.

Tabela 3: Tabela zdravniških pregledov

Seštevek zavarov. vsot za smrt v EUR	Razredi pristopnih starosti v letih			
	do 40	41 - 50	51 - 55	56 in več
do 7.000	A	A	A	A
7.000 – 25.000	A	A	A	B
25.001 – 40.000	A	A	B	B
40.001 – 55.000	A	B	B	B + C
55.001 – 70.000	B	B	B + C	B + C + D
70.001 – 85.000	B	B + C	B + C + D	B + C + D
85.001 – 100.000	B + C	B + C + D	B + C + D	B + C + D
100.001 in več	B + C + D + E	B + C + D + E	B + C + D + E	B + C + D + E

Legenda k tabeli zdravniških pregledov:

A...brez zdravniškega pregleda

B...zdravniški pregled z analizo in mikroanalizo urina (glukoza, albumin, sediment...)

C...EKG pod obremenitvijo, hematološke preiskave (SE, E, L, Hb, DKS) in biokemijo (holesterol, krvni sladkor, sečna kislina, kreatinin, g – GT, AST)

D...Rtg p/c (prsnega koša)

E...test HIV

Vir: Naložbeno življenjsko zavarovanje, skripta za svetovalce pripravnike, 2003, str. 2.

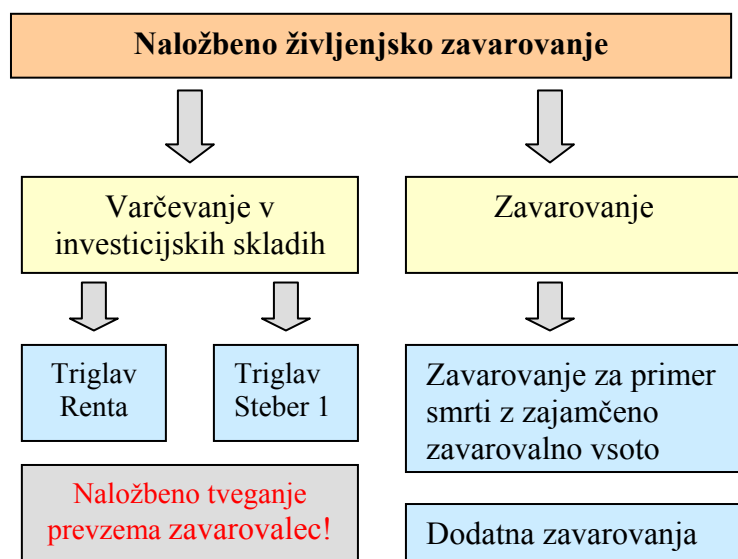
Ker je najnižja možna zavarovalna doba pri naložbenem življenjskem zavarovanju 10 let, je sklenitelj tega zavarovanja oproščen plačila 6,5% davka od zavarovalnih poslov (Kranjec, 2003a, str. 19).

2.2. Zavarovalna vsota in zavarovalna premija

Najnižja možna premija za posamezni investicijski sklad znaša v tolarški protivrednosti 20 EUR. Zavarovalna premija in zavarovalna vsota sta lahko nominirani v tolarjih ali evrih. Skupna premija je sestavljena iz osnovne premije za naložbeno življenjsko zavarovanje in premije za dodatna zavarovanja. Premija za osnovno zavarovanje in za dodatno zavarovanje je nedeljiva.

Del osnovne premije (zavarovalni del) je namenjen zavarovanju za primer smrti (riziko premija) in morebitnim dodatnim zavarovanjem. S preostalim delom osnovne premije (naložbeni del) zavarovalnica kupuje enote investicijskih skladov, kot jih je zavarovalec izbral ob sklenitvi zavarovanja.

Slika 3: Naložbeno življenjsko zavarovanje

Vir: Naložbeno življenjsko zavarovanje, 2002, str. 4.

Zavarovalec se ob sklenitvi naložbenega življenjskega zavarovanja odloči za ustrezno višino mesečne premije, zavarovalno dobo ter višino zjamčene zavarovalne vsote za primer smrti. Višino zjamčene zavarovalne vsote določita zavarovalec in zavarovalnica ob sklenitvi zavarovanja glede na zavarovalno dobo, dogovorjeno višino premije in pristopno starost zavarovanca.

Tabela 4: Določitev zjamčene zavarovalne vsote

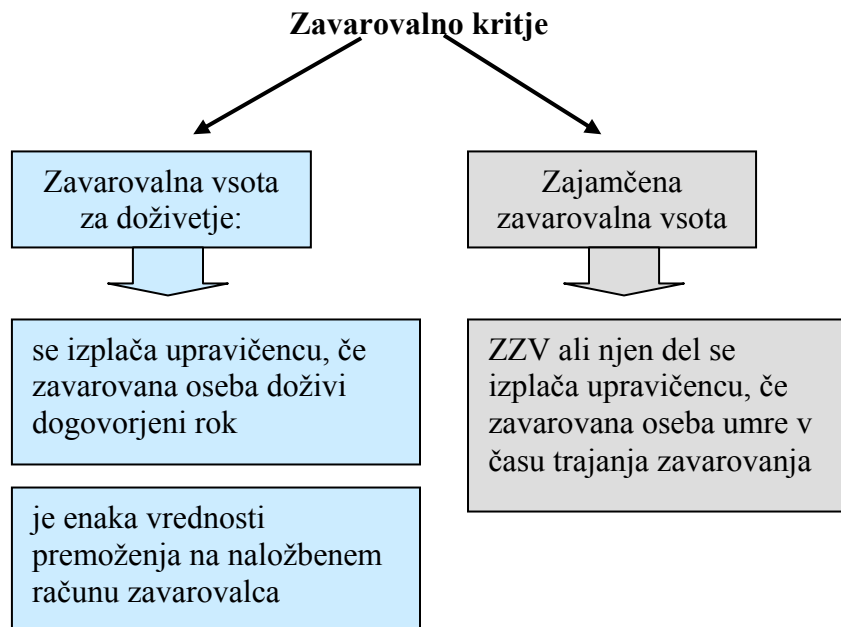
Pristopne starosti	Za zavarovalno dobo (let) lahko ZZV znaša % vsote bodočih premij		
	10 do 15	16 do 20	21 do 25
14 – 45	30 % - 150 %	30 % - 150 %	30 % - 150 %
46 – 50	30 % - 150 %	30 % - 100 %	30 % - 60 %
51 – 55	30 % - 150 %	30 % - 60 %	30 %
56 – 60	30 % - 100 %	30 % - 60 %	
61 - 65	30 % - 60 %		

Vir: Naložbeno življenjsko zavarovanje, skripta za svetovalce pripravnik, 2003, str. 2.

2.3. Zavarovalno kritje

Ob zavarovalnem dogodku, to je ob smrti ali doživetju zavarovanca, se izplača zjamčena zavarovalna vsota (ZZV) oziroma vrednost premoženja, če je ta višja.

Slika 4: Zavarovalno kritje

Vir: Naložbeno življenjsko zavarovanje, 2002, str. 5.

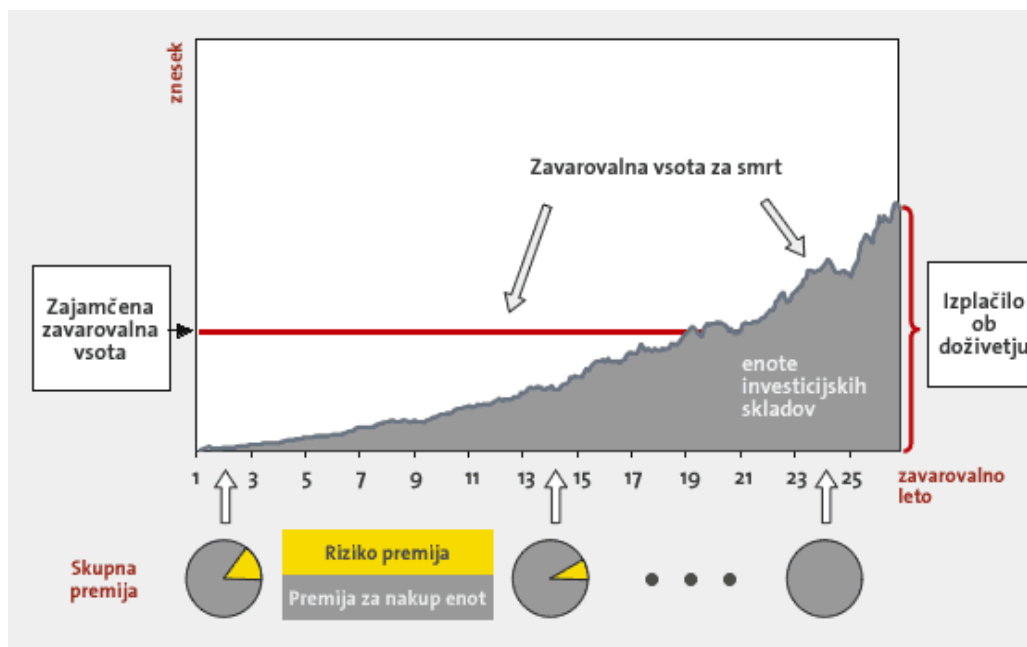
V primeru smrti zavarovanca se izplača celotna ZZV, če je čas smrti od začetka zavarovanja daljši od 6 mesecev. Če je krajši, se izplača le polovica ZZV. Če je smrt posledica samomora ali smrti zaradi vojnih dogodkov, se izplača odkupna vrednost zavarovanja. Celotna ZZV se izplača pred potekom 6 mesecev od začetka zavarovanja v primerih, ko je smrt posledica zdravniškega pregleda, nosečnosti, poroda ali nezgode ter pri novem zavarovanju, ki je sklenjeno v času treh mesecev po doživetju prejšnjega zavarovanja. Tudi v primeru samomora se lahko izplača celotna ZZV, če sta od začetka zavarovanja pretekli dve leti. V primeru zamolčanja okoliščin, ki lahko vplivajo na zavarovanje (predvsem zdravstveno stanje zavarovane osebe), ima zavarovalnica rok 3 leta, v katerem lahko odstopi od pogodbe.

2.4. Izplačilo ob doživetju

V zgodnjem obdobju zavarovanja je vrednost premoženja še nizka, tako da se v primeru smrti zavarovane osebe pred potekom zavarovanja zagotavlja izplačilo zjamčene zavarovalne vsote. Ko vrednost premoženja naraste čez vrednost zjamčene zavarovalne vsote, se tudi v primeru smrti zavarovane osebe med trajanjem zavarovanja izplača dejanska vrednost premoženja na naložbenem računu zavarovalca.

»Naložbeni račun je račun, na katerem se vodijo podatki o plačanih premijah, pridobljenih enotah premoženja izbranih investicijskih skladov in njihovi vrednosti ter vrednosti premoženja na računu posameznega zavarovalca.« (Slovar, 2004)

Slika 5: Naložbeno življenjsko zavarovanje – izplačilo ob doživetju

Vir: Izplačilo ob doživetju, 2004.

Vrednost premoženja se lahko ob doživetju izplača takoj v enkratnem znesku, lahko se izplača v enkratnem znesku v obdobju 5 let po doživetju v smislu kapitalizacije (glej točko 3.3.), lahko pa se izplačuje v obliki rente (določeno obdobje ali doživljenjsko).

2.5. Razdelitev premije med sklade

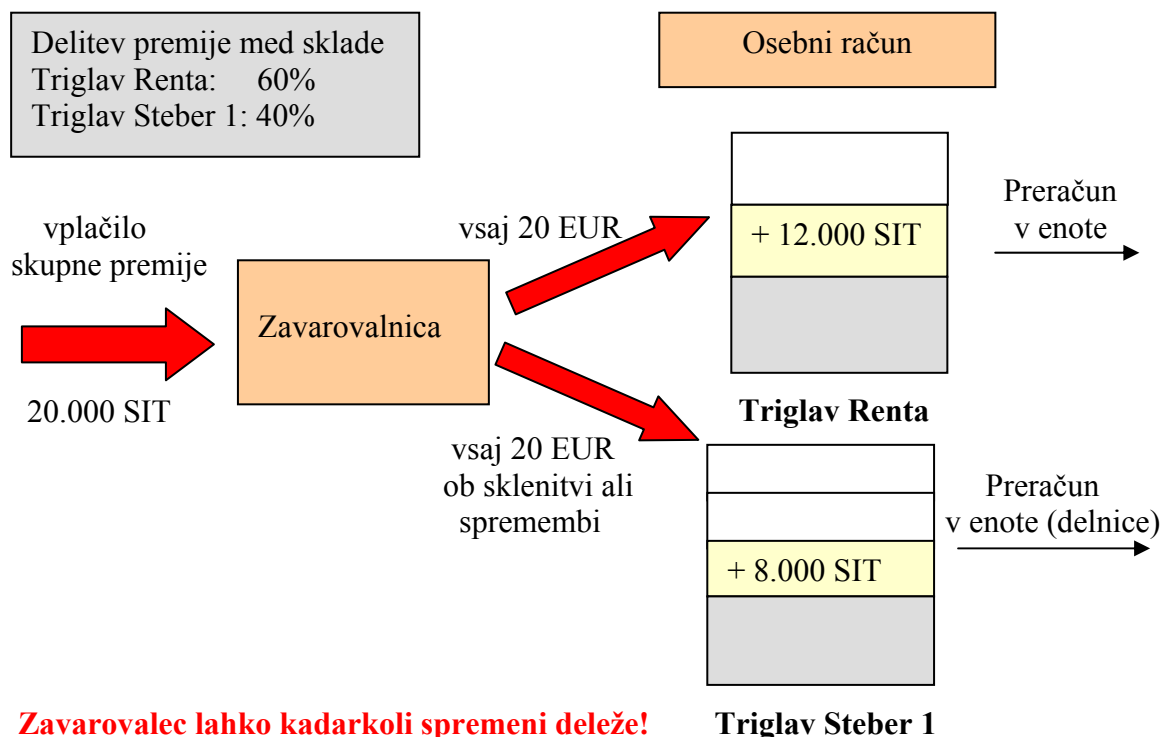
V času trajanja zavarovanja lahko zavarovalec varčuje v enem ali več investicijskih skladih. Zavarovalec se ob sklenitvi zavarovanja po lastni izbiri odloči za najbolj ustrezen investicijski sklad oziroma investicijske sklade, v katere želi vlagati. Trenutno je mogoče izbirati med vzajemnim skladom Triglav Renta in investicijsko družbo Triglav Steber 1. Med trajanjem zavarovanja se lahko sredstva prenesejo iz enega v drug sklad, vendar šele po drugem letu zavarovanja. Stranko se enkrat letno pisno obvešča o številu enot premoženja v posameznih skladih. Najnižji možni znesek, ki ga lahko zavarovalec vplaga v posamezni sklad, je 20 EUR.

Sklada se zaradi različne strukture naložb razlikujeta po stopnji tveganja in po donosnosti. Zavarovalec se sam odloči, koliko sredstev bo namenil za naložbe v bolj tvegan sklad z običajno višjimi donosi in koliko v naložbe z nižjimi donosi in manjšim tveganjem. Naložbeno tveganje je na strani zavarovalca (Weiss, 2003, str. 17).

Na začetku naj bi se sklenitelj zavarovanja odločil za vlaganje v delniške investicijske sklade, v zadnjih letih trajanja zavarovanja pa v obvezniške, da se izogne nihanjem na delniških trgih, ki bi lahko zmanjšala prihranke. Več o prenosu sredstev med skladi je povedano v točki 3.1. (Kranjec, 2003a, str. 19).

Možnost investiranja v več skladov hkrati še dodatno povečuje razpršenost naložb in na ta način zmanjšuje naložbeno tveganje zavarovalca.

Slika 6: Razdelitev premije med sklade (primer)

Vir: Naložbeno življenjsko zavarovanje, 2002, str. 9.

2.6. Vodenje osebnega računa

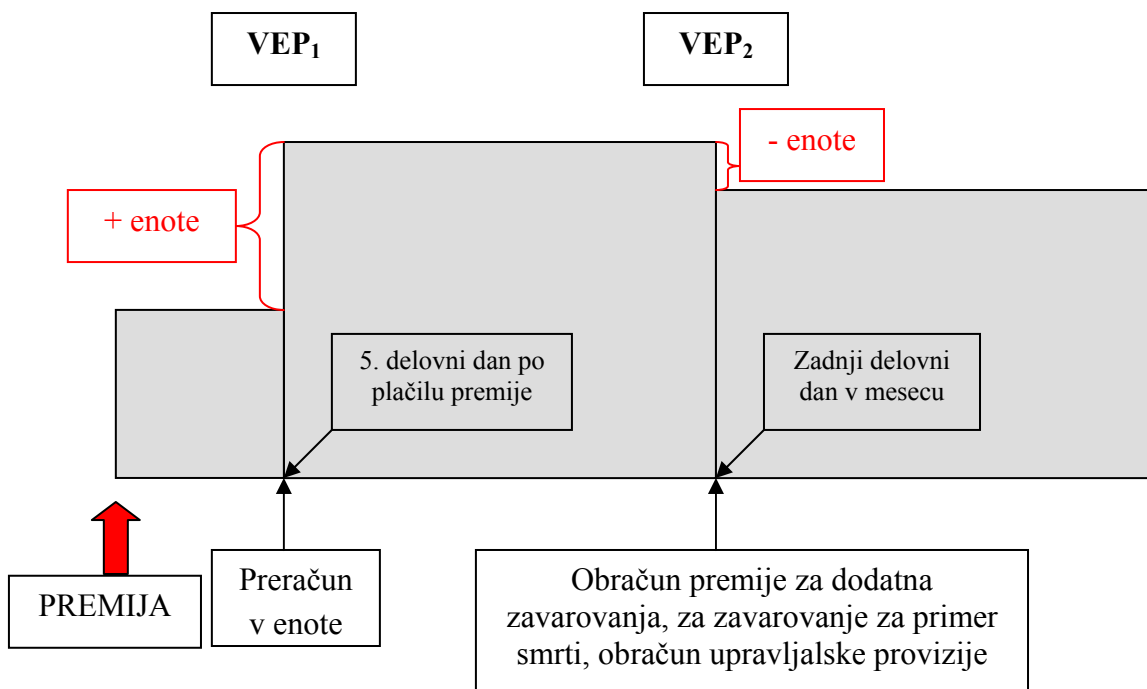
Za vsakega posameznega zavarovalca se v Zavarovalnici Triglav vodi njegov osebni naložbeni račun. Na njem se vodijo podatki o številu enot premoženja, ki jih ima zavarovalec v posameznem investicijskem skladu, plačanih premijah in skupna vrednost enot premoženja v teh skladih. Posamezniku je na ta način omogočena popolna preglednost stanja naložb.

Zavarovalnica preračuna zavarovalno premijo, zmanjšano za vstopne stroške (čista premija), v enote premoženja investicijskega sklada na peti delovni dan od plačila zavarovalne premije. Število enot premoženja posameznega investicijskega sklada se določi tako, da se znesek čiste premije deli z vrednostjo enote premoženja, ki velja na dan preračuna. Enote se delijo na začetne in ostale. Začetne enote so enote na podlagi

vplačanih premij za prvih 24 mesecev. Vrednost enote premoženja je odvisna od vrste investicijskega sklada (vzajemni sklad ali investicijska družba).

Slika 7: Vodenje osebnega računa (primer)

Vir: Naložbeno življenjsko zavarovanje, 2002, str. 10.

Za določene stroške, ki se preračunajo v enote premoženja, se zmanjša skupno število enot premoženja. Ti stroški so:

- dodatno nezgodno zavarovanje,
- upravljalna provizija, ki je različna za začetne in ostale enote premoženja,
- po odbitku teh dveh stroškov ter od dobljene razlike med zajemčeno zavarovalno vsoto in vrednostjo na naložbenem računu se obračuna nevarnostna premija za primer smrti, ki je odvisna od spola in starosti zavarovanca.

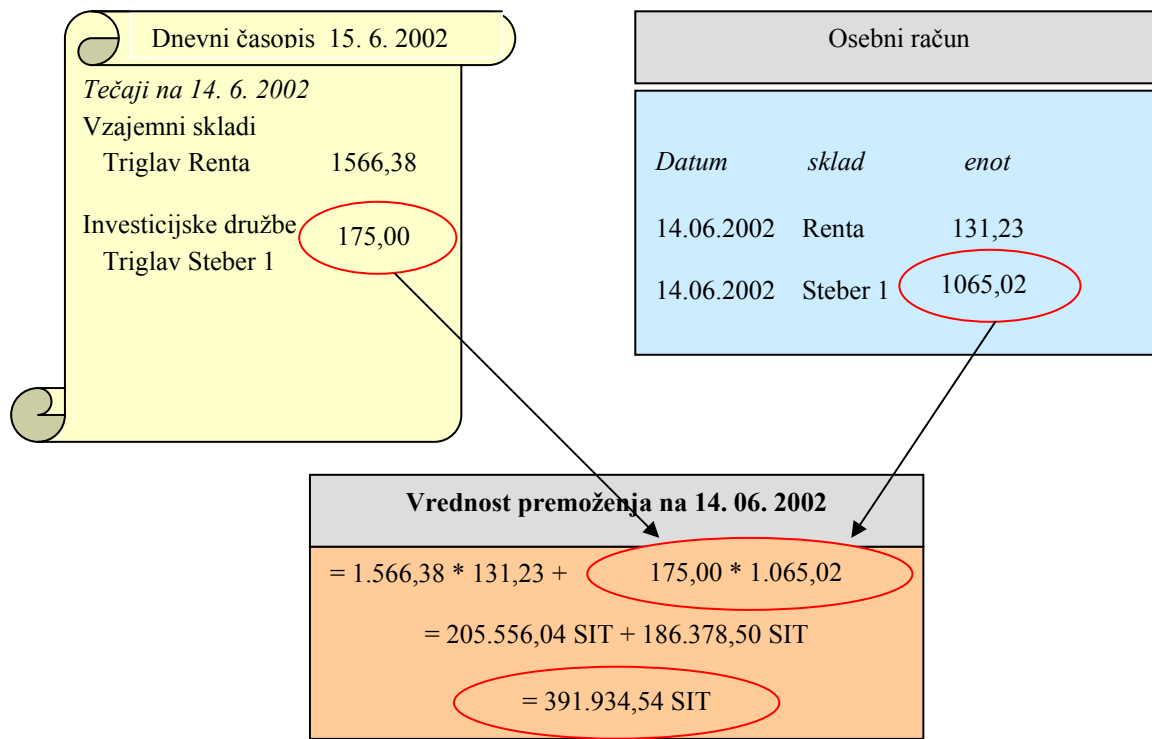
V kolikor je vrednost premoženja na naložbenem računu višja od zajemčene zavarovalne vsote, se riziko premija oziroma nevarnostna premija ne obračunava in ne odbija. Pri naložbah v več investicijskih skladov se omenjeni stroški sorazmerno porazdelijo.

2.7. Vrednost premoženja

Skupna vrednost premoženja na naložbenem računu zavarovalca se na določen dan izračuna tako, da se število enot premoženja posameznega investicijskega sklada pomnoži z vrednostjo enote premoženja tega investicijskega sklada na dan vrednotenja. Vrednost enote premoženja investicijskega sklada se objavlja v dnevnem časopisju, naložbena

struktura in stopnja tveganja pa sta razvidni iz prospekta posameznega investicijskega sklada. Zavarovalnica zavarovalca letno obvešča o stanju na naložbenem računu.

Slika 8: Vrednost premoženja (primer)

Vir: Naložbeno življenjsko zavarovanje, 2002, str. 11.

Naslednji informativni izračun vrednosti premoženja na naložbenem računu je pripravljen na podlagi naslednjih predpostavk:

- oseba, ki je sklenila zavarovanje, je moški v starosti 35 let,
- zavarovalna doba je 15 let,
- mesečna premija je v višini 50 EUR,
- zjamčena zavarovalna vsota je v višini 6.000 EUR,
- sredstva se nalagajo samo v sklad Triglav Steber 1,
- rast vrednosti enote premoženja v investicijskem skladu Triglav Steber 1 je 10% letno,
- razdelitev premije med investicijske sklade se med trajanjem zavarovanja ne spreminja,
- zavarovana oseba je popolnoma zdrava,
- devizni tečaj se med trajanjem zavarovanja ne spreminja.

Tabela 5: Informativni izračun vrednosti premoženja na naložbenem računu v EUR po letih

Leto	Plačana premija	Vrednost na naložbenem računu	Odkupna vrednost
1	600,00	562,91	0,00
2	1.200,00	1.148,82	608,87
3	1.800,00	1.773,88	1.248,23
4	2.400,00	2.454,57	1.945,20
5	3.000,00	3.196,37	2.692,51
6	3.600,00	4.005,36	3.521,70
7	4.200,00	4.888,40	4.441,31
8	4.800,00	5.853,05	5.431,70
9	5.400,00	6.905,63	6.512,79
10	6.000,00	8.051,25	7.705,58
11	6.600,00	9.298,24	9.004,13
12	7.200,00	10.655,73	10.417,85
13	7.800,00	12.133,66	11.956,97
14	8.400,00	13.742,89	13.651,02
15	9.000,00	15.495,24	15.495,24

Vir: Naložbeno življenjsko zavarovanje, 2003, str. 4.

2.8. Sklenitev zavarovanja

Ko zavarovalec in predstavnik zavarovalnice določita vse bistvene elemente, ki so potrebni za sklenitev zavarovanja, lahko izpolnita ponudbo. Ponudba je pisna oblika želje zavarovalca po sklenitvi življenjskega zavarovanja za določeno osebo. Zavarovanje se sklene na podlagi ponudbe, ki jo posredovalec predloži zavarovalnici v pisni obliki in na obrazcu zavarovalnice. Zavarovalnica mora dati odgovor v 8 oziroma 30 dneh. Ponudba veže tudi ponudnika. Na podlagi ponudbe izda zavarovalnica polico, ki se mora v vseh točkah ujemati s ponudbo. Rok za ugovor je 30 dni. Pogodba je pisna oblika sklenitve posla med zavarovalcem in zavarovalnico. Sestavni deli pogodbe so: ponudba, polica, splošni in dopolnilni pogoji, vse morebitne izjave, zdravniško spričevalo ter morebitni drugi dodatki.

Slika 9: Sklenitev zavarovanja (primer)

Prva zavar. oseba	spol	m	starost	35
Druga zavar. oseba	spol	ž	starost	32
Naložbeno zavarovanje	zavarovalna doba	25	odstotek za ZZV	30%
	zajamčena zavarovalna vsota za smrt	4.500 EUR	premija	50,00 EUR
	=12*50*25*0,3			
Dodatna zavarovanja	Prvi zavarovanec			
	zavarovalna vsota za nezgodno smrt	9.000 EUR	premija	3,33 EUR
	dnevna odškodnina	0	premija	0
	Drugi zavarovanec			
	zavarovalna vsota za nezgodno smrt	0	premija	0
	dnevna odškodnina	0	premija	0
Skupaj mesečna premija 53,33 EUR				
Delitev premije med skladi	Triglav Renta	0%	Triglav Steber 1	100%

Vir: Naložbeno življenjsko zavarovanje, 2002, str. 12.

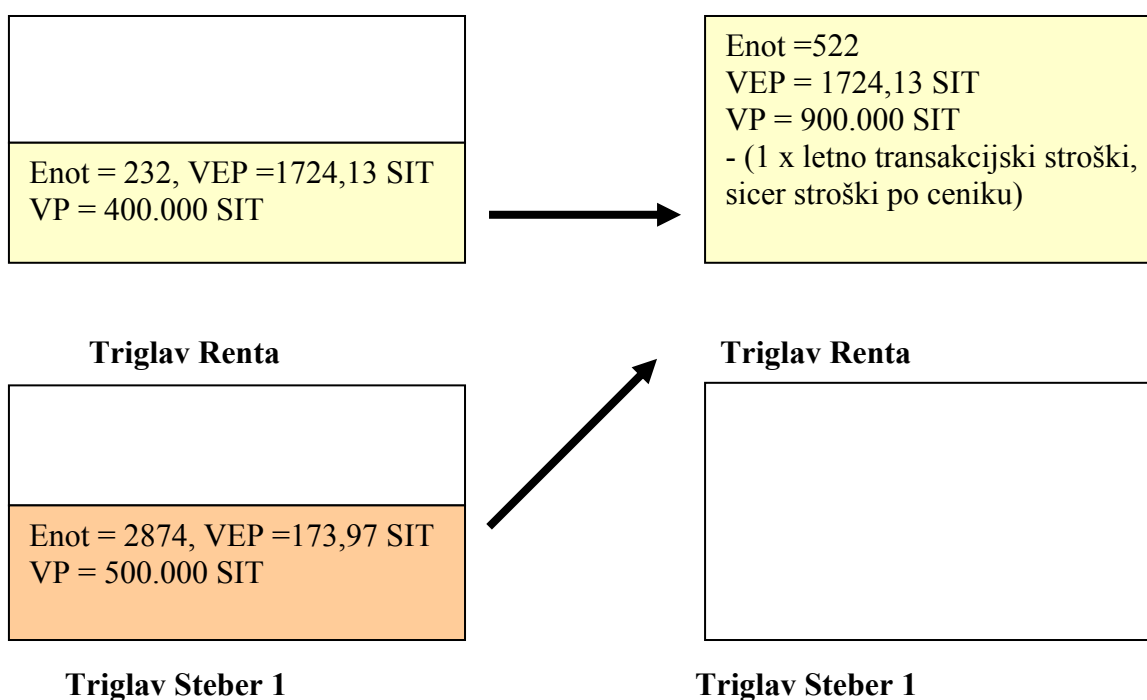
3. OPCIJE PRI NALOŽBENEM ŽIVLJENJSKEM ZAVAROVANJU ZAVAROVALNICE TRIGLAV

Med trajanjem naložbenega življenjskega zavarovanja so možne številne spremembe. Naložbeno življenjsko zavarovanje omogoča posamezniku, da med samim trajanjem zavarovanja le-to prilagaja svojim potrebam. Tako je možna sprememba upravičenca, sprememba višine zavarovalne premije, začasno prenehanje plačevanja premije, sprememba zavarovalne vsote za primer smrti, priključitev dodatnih zavarovanj, izplačilo predujma, odkup itd. Zavarovanje lahko tudi obnovite ali pa ga spremenite v drugo obliko življenjskega zavarovanja, na primer v mešano življenjsko zavarovanje.

3.1. Prenos sredstev med skladi

Med trajanjem zavarovanja lahko zavarovalec spremeni razdelitev premije med skladi. Lahko se odloči tudi za povečanje premije in povečani del usmeri v sklad, v katerega do sedaj še ni vlagal. Če sta od začetka zavarovanja pretekli dve leti in so bile plačane vse premije za to obdobje, lahko zavarovalec prenese sredstva iz enega v drug sklad. Prenos sredstev se izvrši zadnji delovni dan po obračunu stroškov.

Slika 10: Prenos premoženja na drug sklad (primer)

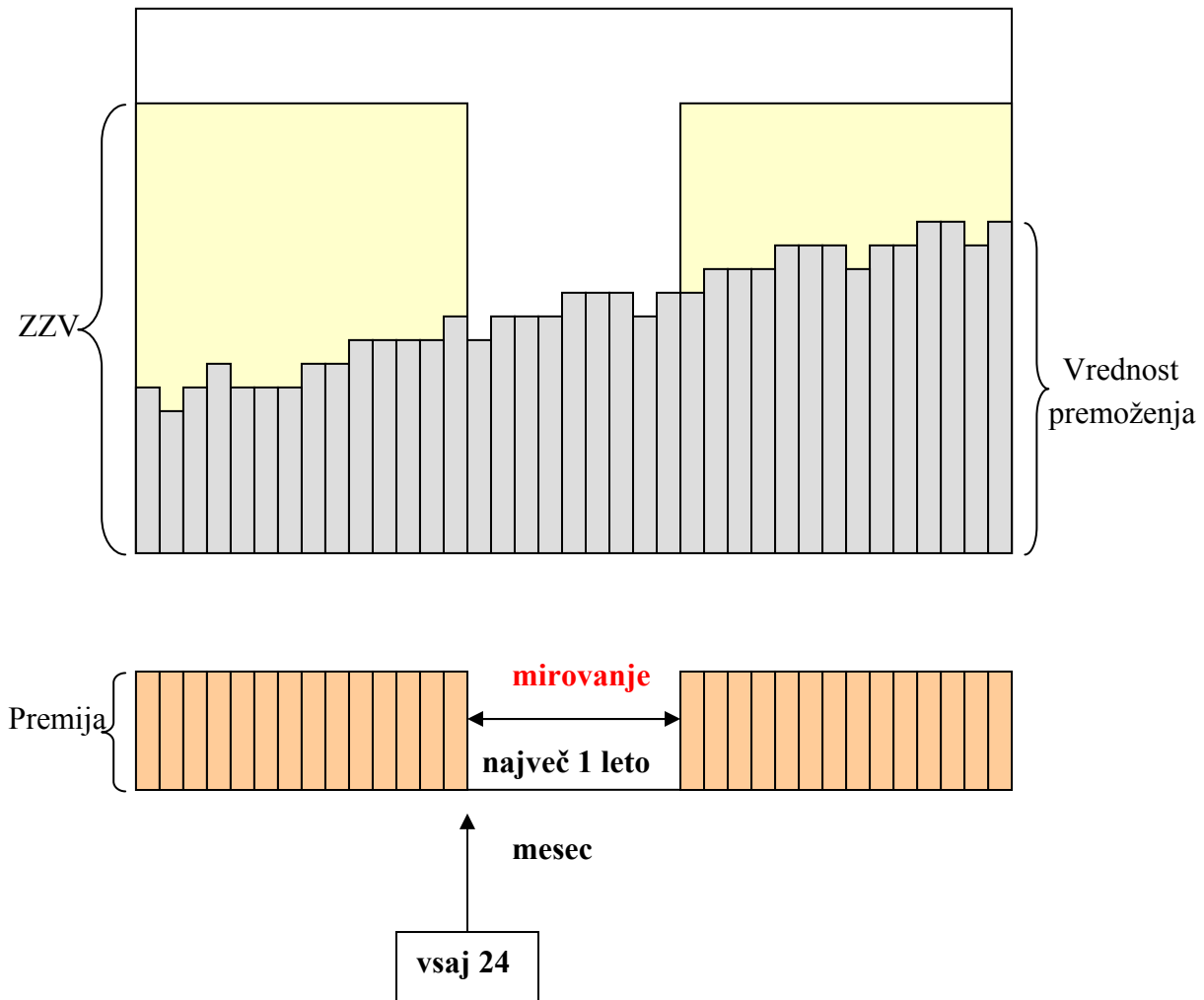
Prenos se izvrši zadnji delovni dan po obračunu stroškov!

Vir: Naložbeno življenjsko zavarovanje, 2002, str. 17.

3.2. Mirovanje

Zavarovalec lahko uveljavlja pravico do mirovanja plačevanja premije, če sta od začetka zavarovanja pretekli dve leti in so za to obdobje tudi plačane vse premije. Zavarovalec mora v pisni zahtevi za mirovanje navesti razloge za oprostitev plačevanja premije ter želeno dobo trajanja mirovanja. Mirovanje lahko traja neprekinjeno največ eno leto. Zavarovalec lahko v času trajanja zavarovanja uveljavlja pravico do mirovanja največ dvakrat. Drugič lahko zahteva mirovanje le, če sta od predhodnega mirovanja pretekli vsaj dve leti in je v tem obdobju zavarovalec redno plačeval zavarovalno premijo. V času mirovanja je zavarovanec zavarovan z zajamčeno zavarovalno vsoto, ki je enaka kapitalizirani zavarovalni vsoti, dodatna zavarovanja pa v tem času prenehajo.

Slika 11: Mirovanje plačevanja premije

Vir: Naložbeno življenjsko zavarovanje, 2002, str. 18.

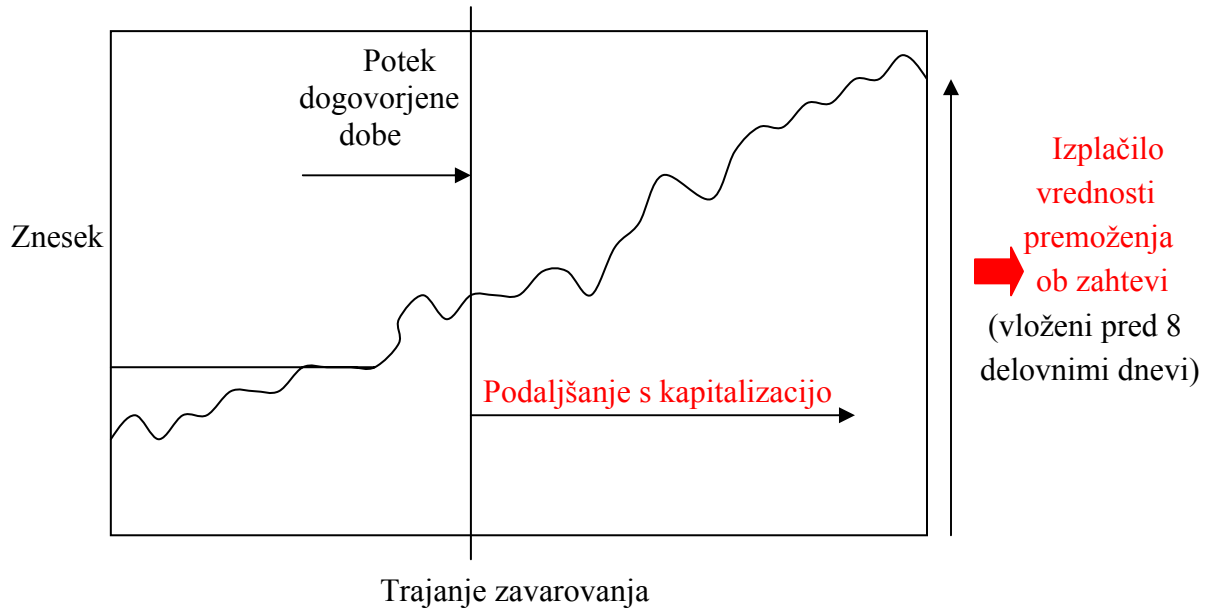
3.3. Kapitalizacija

Kapitalizacija pomeni, da se premij ne plačuje več, do izteka zavarovalne dobe pa je zavarovanec še vedno zavarovan z nižjo zavarovalno vsoto. Zavarovalnica lahko pretvori zavarovanje v zavarovanje s kapitalizacijo, če zavarovanec zaostaja s plačilom dveh ali več premij in če so bile plačane premije najmanj za dve leti.

Ob izteku zavarovalne dobe dvig zbranih sredstev na računu ni obvezen. Najkasneje do poteka zavarovalne dobe lahko zavarovalec zahteva podaljšanje zavarovanja v smislu kapitalizacije. Če zavarovalec ob izteku zavarovalne dobe ne doseže pričakovane vrednosti premoženja na svojem naložbenem računu, se lahko v okviru kapitalizacije zavarovanja odloči za izplačilo sredstev takrat, ko bo vrednost enote premoženja ustrezno narasla. Zavarovalec lahko kadarkoli v času podaljšanja zahteva izplačilo sredstev na naložbenem računu. S kapitalizacijo je možno podaljšanje zavarovanja do največ 5 let. V tem obdobju

je zavarovanec zavarovan za primer smrti v višini vrednosti premoženja na naložbenem računu. Zavarovalec ne plačuje več premij, prenehajo pa tudi vsa dodatna zavarovanja.

Slika 12: Podaljšanje zavarovanja s kapitalizacijo

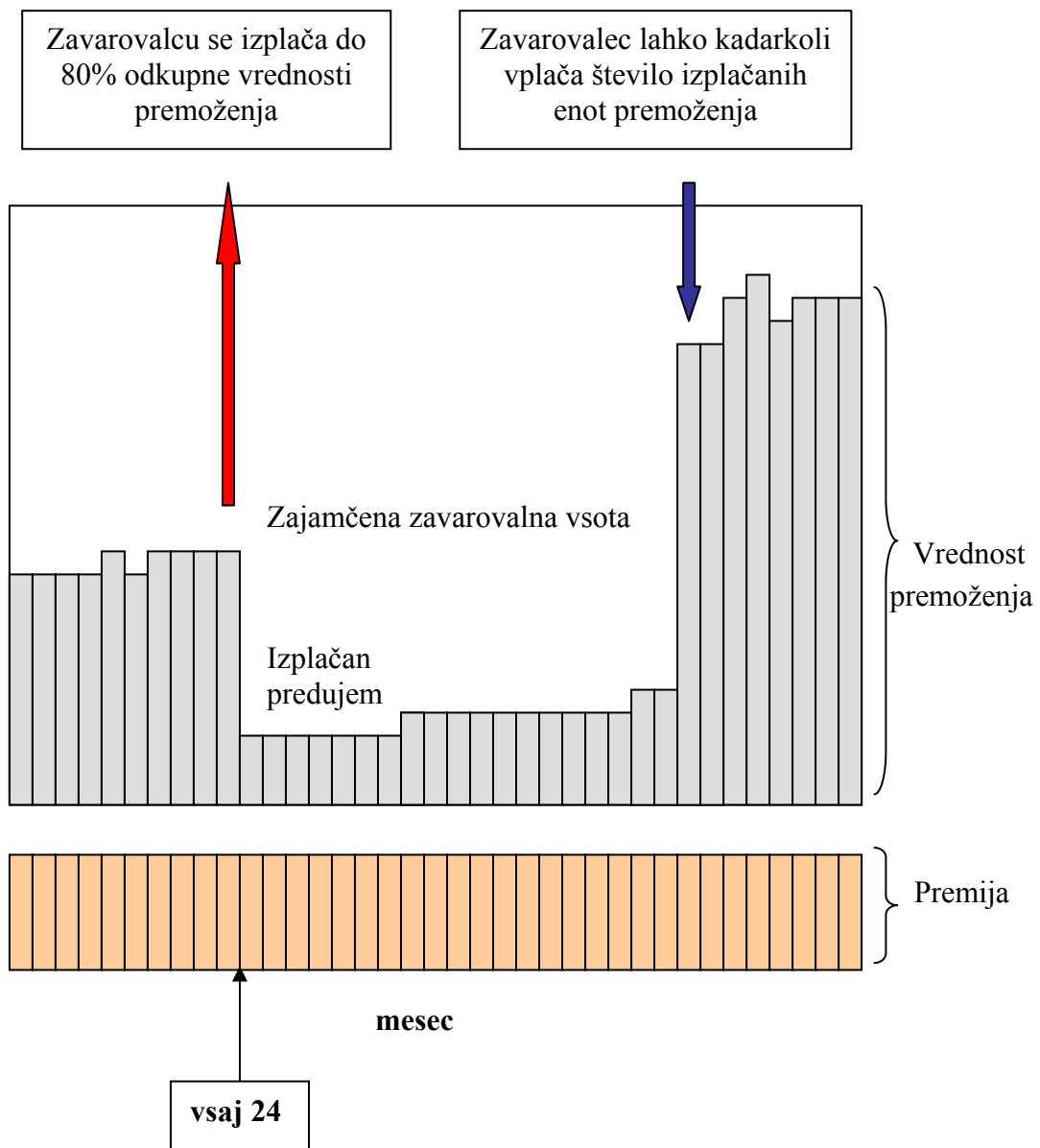

Vir: Naložbeno življenjsko zavarovanje, 2002, str. 19.

3.4. Predujem

Če sta od začetka zavarovanja pretekli vsaj dve leti in so premije plačane najmanj za dve leti, lahko zavarovalnica zavarovalcu na njegovo pisno zahtevo izplača del vrednosti premoženja na naložbenem računu zavarovalca. Izplačani del premoženja lahko obsega do 80% odkupne vrednosti police. Zavarovalec lahko predujem pozneje tudi vrne. V primeru predujma se zjamčena zavarovalna vsota zniža za znesek izplačila. Zavarovalec lahko ponovno zahteva izplačilo predujma, če sta od preteklega predujma pretekli vsaj dve leti in je zavarovalec v vmesnem obdobju redno plačeval zavarovalno premijo.

Slika 13: Predujem

Vir: Naložbeno življenjsko zavarovanje, 2002, str. 20.

3.5. Odkup

Zavarovalnica izplača odkupno vrednost police naložbenega življenjskega zavarovanja na zahtevo zavarovalca, če sta od začetka zavarovanja do odkupa pretekli vsaj dve leti in so premije plačane najmanj za dve leti. Odkupna vrednost enote premoženja investicijskega sklada je različna za začetne enote in ostale enote. Odkupna vrednost začetne enote premoženja je enaka produktu vrednosti enote premoženja posameznega investicijskega sklada z odkupnim faktorjem. Le-ti so določeni s strani zavarovalnice v splošnih pogojih za sklenitev zavarovanja. Odkupna vrednost ostalih enot premoženja pa je enaka vrednosti enote premoženja posameznega investicijskega sklada.

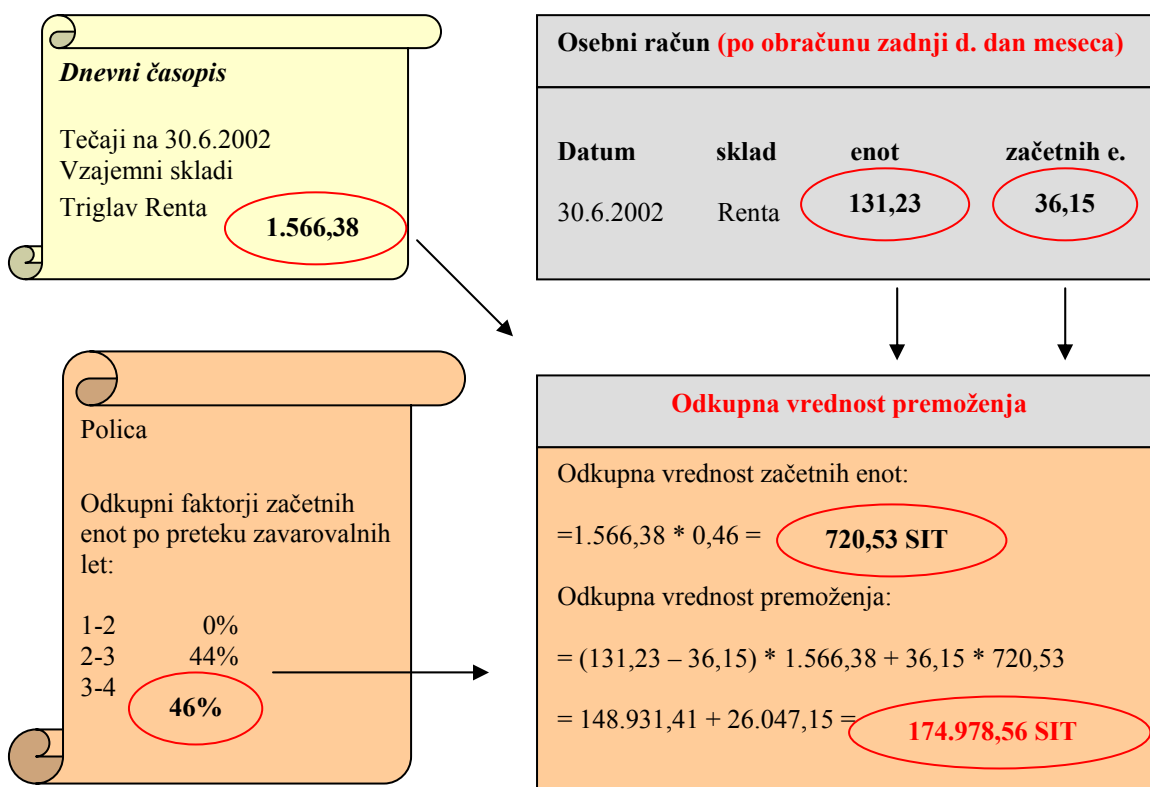

$$\text{OVP} = [(\text{število začetnih enot}) * (\text{faktor odkupa}) + ((\text{število vseh enot}) - (\text{število začetnih enot}))] * \text{VEP}$$

OVP...odkupna vrednost premoženja

VEP...vrednost enote premoženja

Slika 14: Odkupna vrednost premoženja (primer)

Vir: Naložbeno življenjsko zavarovanje, 2002, str. 22.

Tabela 6: Odkupni faktorji začetnih enot v odstotkih za zavarovalno dobo 25 let

Preostalo trajanje (leta)	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13
Odkupni faktor v %	31	32	34	35	37	38	40	42	44	46	48	51	53
Preostalo trajanje (leta)	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
Odkupni faktor v %	56	59	61	64	68	71	74	78	82	86	90	95	100

Vir: Naložbeno življenjsko zavarovanje, 2002, str. 23.

3.6. Obnovitev

Na pisno zahtevo zavarovalca se lahko obnovi zavarovanje, ki je prenehalo veljati oziroma je kapitalizirano. Zavarovalec v tem primeru plača vse do tistega dne dospele premije, vključno z zamudnimi obrestmi.

3.7. Pretvorba v mešano življenjsko zavarovanje

Zavarovalec lahko zahteva spremembo naložbenega življenjskega zavarovanja v mešano, če sta od začetka zavarovanja pretekli vsaj dve leti in so premije plačane najmanj za dve leti. Pri pretvorbi naložbenega zavarovanja v mešano se upoštevajo zavarovalni pogoji za mešano življenjsko zavarovanje, ki veljajo na dan vložitve zahteve. Odkupna vrednost naložbenega življenjskega zavarovanja se šteje kot enkratna zavarovalna premija mešanega zavarovanja.

3.8. Spremembe premije in zavarovalne vsote

Ne glede na dogovorjeno višino in dinamiko plačevanja zavarovalne premije lahko zavarovalec vplača dodatno enkratno vplačilo. Zaradi teh dodatnih vplačil pa se zajamčena zavarovalna vsota ne spremeni. Enkratno vplačilo je možno le do višine letne premije. V tem primeru zavarovalec ne plačuje naslednjih 12 mesečnih premij oziroma toliko premij, kot je znašalo enkratno vplačilo.

Zajamčena zavarovalna vsota osnovnega zavarovanja se lahko poveča, če zavarovalec plačuje ustrezno višjo premijo. Zajamčena zavarovalna vsota se lahko poveča največ za takšno višino, da nova ne presega dvakratnika zajamčene zavarovalne vsote ob sklenitvi zavarovanja. Za to povečanje ni potrebno ugotavljanje zdravstvenega stanja zavarovane osebe. Možnost povečanja ZZV je samo v primeru rojstva otroka, sklenitve zakonske zveze ali najema hipotekarnega kredita. Zavarovalec mora zaprositi za povečanje ZZV najkasneje v treh mesecih po dogodku.

V primeru, da zavarovalec ne more plačevati dogovorjene premije, se lahko zniža zavarovalna vsota in s tem tudi premija.

4. PREDSTAVITEV INVESTICIJSKIH SKLADOV PRI NALOŽBENEM ŽIVLJENJSKEM ZAVAROVANJU ZAVAROVALNICE TRIGLAV

Investicijski skladi so oblika finančnega posredovanja prihrankov fizičnih in pravnih oseb. Osnovna vloga investicijskih skladov je zbiranje denarnih sredstev investorjev in nalaganje le-teh v različne oblike naložb, kot so delnice, obveznice, nepremičnine, umetniška dela in drugo. Prednost naložb v investicijske sklade je manjše tveganje, ki je povezano s posli z vrednostnimi papirji. Naložba v posamezen vrednostni papir je tvegana

zaradi slabšega izdajateljevega poslovanja. Tveganje izgube pri naložbi v investicijski sklad je precej manjše, ker sklad vlaga v veliko različnih vrednostnih papirjev, saj je manj verjetno, da bodo vsa podjetja zašla v težave. Z naložbo v vzajemni sklad je premoženje, in s tem tudi tveganje, razpršeno. V Sloveniji poznamo dve obliki investicijskih skladov: vzajemne sklade kot odprto in investicijske družbe kot zaprto obliko investicijskih skladov (Berk, 2001, str. 53–59).

Vzajemni skladi niso delniške družbe, temveč so premoženje. To je sestavljeno iz finančnih naložb, financirano z denarjem fizičnih oziroma pravnih oseb in je v njihovi izključni lasti. Premoženje vzajemnega sklada je razdeljeno na enote sklada. Lastniki tega premoženja so vlagatelji. Vrednost posamezne enote sklada je enaka čisti tržni vrednosti sklada, deljeni s številom vseh enot sklada, ki so v obtoku na dan vrednotenja. Vlagatelj pridobi enote z vplačilom denarnih sredstev. Varčevanje v vzajemnih skladih prinaša prednosti, kot so: strokovno upravljanje, nizki transakcijski stroški in možnost razpršitve naložb. Teh prednosti mali vlagatelji na kapitalskem trgu samostojno ne morejo doseči. Za pridobitev teh prednosti pa mora vlagatelj upravljalcu plačati vstopne, izstopne in stroške upravljanja. Višina teh stroškov je navzgor omejena (Jesenek, 2003, str. 72).

Investicijska družba je organizirana kot delniška družba, ki pridobi denarna sredstva za nakup vrednostnih papirjev z javno ponudbo za nakup delnic. Delnice investicijske družbe so prosto prenosljive delnice, s katerimi se trguje na borzi vrednostnih papirjev. Njihova vrednost se določa na podlagi ponudbe in povpraševanja na trgu. Investicijske družbe prinašajo podobne prednosti kot vzajemni skladi.

Sredstva investicijskih družb in vzajemnih skladov upravljajo družbe za upravljanje. Te so v Sloveniji pod nadzorom Agencije za trg vrednostnih papirjev. Sredstva, obveznosti, prihodke in odhodke posameznega investicijskega sklada mora družba za upravljanje voditi ločeno od svojega premoženja.

4.1. Izbira investicijskega sklada

Ob sklenitvi naložbenega življenjskega zavarovanja Zavarovalnice Triglav lahko izbiramo med investicijsko družbo Triglav Steber I in vzajemnim skladom Triglav Renta. Zaradi različne strukture naložb se razlikujeta po stopnji tveganja in donosnosti. Triglav Steber I je pretežno delniški sklad. 90% vseh naložb je v delnicah. Triglav Renta je manj tvegan sklad, ker ni izrazito delniški. Naložba v ta sklad je primerna za tiste vlagatelje, ki jim stabilnost in varnost naložbe pomenita več kot nadpovprečni donosi. Kljub temu pa lahko pričakujejo donose, ki so višji od donosov vezanih bančnih vlog in obveznic.

4.2. Triglav, družba za upravljanje

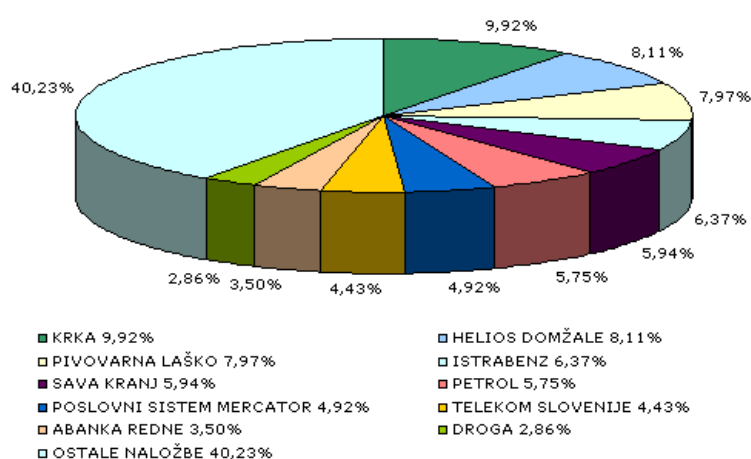
Družba za upravljanje (DZU) je gospodarska družba. Ustanovi se izključno za upravljanje investicijskih skladov, to je vzajemnih skladov in investicijskih družb. Za svoje storitve je upravičena do provizij od vplačil in izplačil investicijskih kuponov, kakor tudi do provizije za upravljanje z vzajemnim skladom. Investicijski kupon je vrednostni papir, ki se glasi na ime. Ne more se prenašati na drugo osebo. Je enota premoženja vzajemnega sklada. Le to je razdeljeno na enake enote (Kleindienst, 2001, str. 68–72).

Tako sklad Triglav Steber I kot tudi sklad Triglav Renta upravlja Triglav, družba za upravljanje, ki je bila ustanovljena leta 1994. V obdobju zbiranja certifikatov je družba ustanovila sedem pooblaščenih investicijskih družb. Triglav D.U., d.o.o. dodatno upravlja s premoženjem posebnega vzajemnega sklada Triglav Renta. Večinski lastnik družbe je Zavarovalnica Triglav, d.d. Ljubljana. Razvojna politika je dolgoročno usmerjena v upravljanje investicijskih in vzajemnih skladov. Ti nudijo na finančnem trgu širok spekter investicijskih zmožnosti. Družba tekoče spremlja boniteto posameznih podjetij, ki predstavljajo naložbeni portfelj skladov Triglav D.U., d.o.o. Naložbena politika skladov je usmerjena k čim večji razpršenosti tveganj.

4.3. Triglav Steber I

Triglav Steber I je investicijska družba, ki vlaga predvsem v delnice. Primerna je za vlagatelje, ki imajo željo po dolgoročno visokih donosih svojih naložb in so pripravljeni prevzemati večje tveganje.

Slika 15: Struktura naložb posebne investicijske družbe Triglav Steber I na dan 30.12.2003

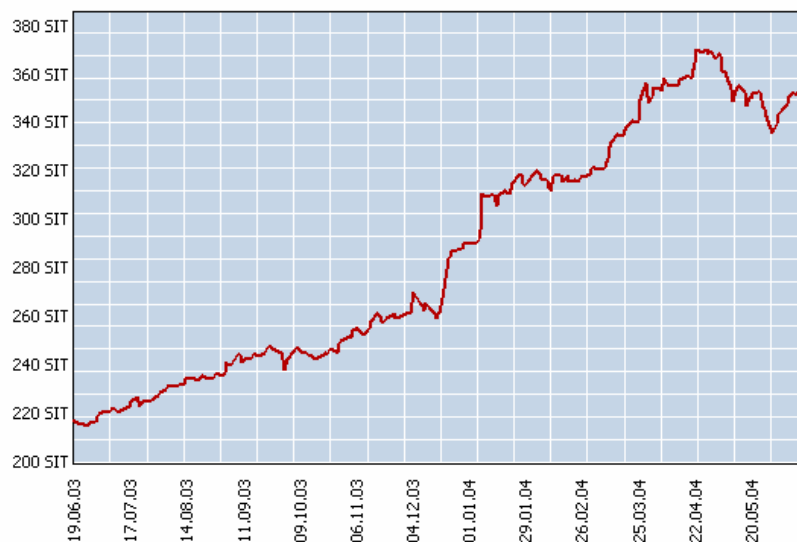

Vir: Posebna investicijska družba Triglav Steber I – naložbena politika in portfelj, 2004.

Sklad nalaga sredstva v delnice podjetij, ki so kapitalsko močna in za katere pričakujejo stabilno rast. Tveganje zmanjšujejo z razpršenostjo naložb med več različnih delnic. Glede

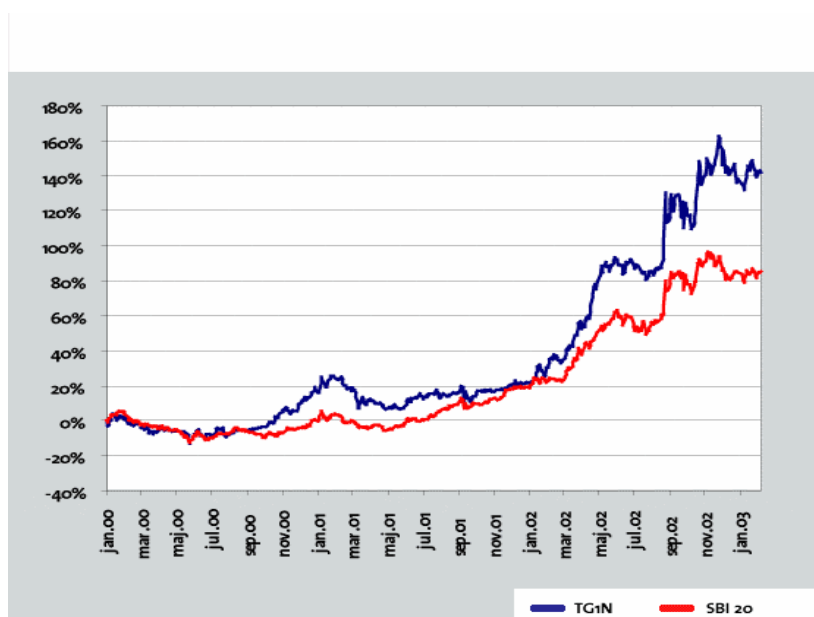
na čisto vrednost sredstev sklada spada med največje privatizacijske investicijske družbe v Sloveniji. Tudi glede na tržno in knjigovodsko vrednost delnice zavzema vodilno mesto (glej Sliko 19, na str. 27).

Slika 16: Gibanje vrednosti delnice Triglav Steber 1 (v tolarjih)

Vir: Gibanje vrednosti delnice Triglav Steber 1, 2004.

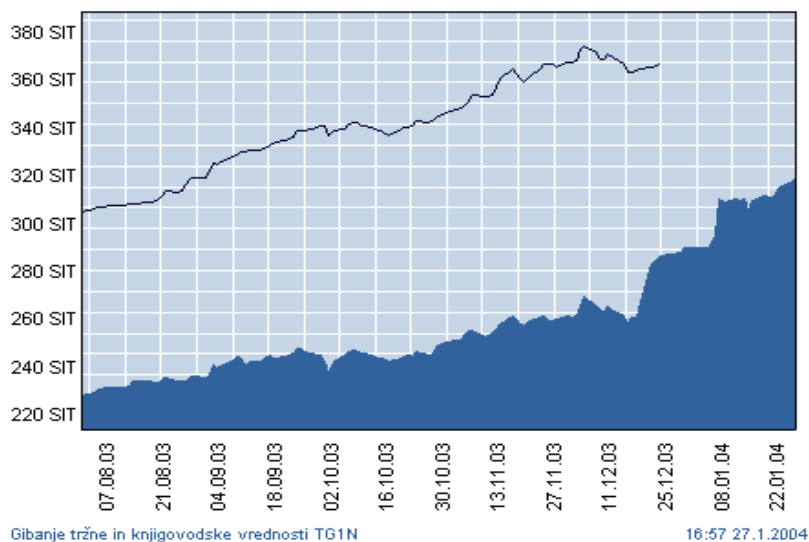
Slika 17: Primerjava kumulativnega donosa delnice Triglav Steber I (TG1N) s slovenskim borznim indeksom (SBI)

Vir: Primerjava kumulativnega donosa delnice Triglav Steber 1 s slovenskim borznim indeksom, 2004.

Slovenski borzni indeks SBI 20 sestavlja 20 največjih in najlikvidnejših delnic. Tudi med naložbe investicijskega sklada Triglav Steber 1 spadajo naložbe v velika in ugledna podjetja, ki zagotavljajo stabilne donose in varnost naložbe. Iz slike je razvidno, da se vrednost kumulativnega donosa delnice Triglav Steber 1 in vrednost slovenskega borznega indeksa gibljeta podobno. To pomeni, da varčevanje v investicijske sklade prinaša podobne donose kot nalaganje sredstev direktno na borzo. Najpomembneje pri tem je, da so na dolgi rok donosi pri naložbah v investicijski sklad višji v primerjavi s slovenskim borznim indeksom. Te razlike so opazne že po nekaj letih in se z leti še povečujejo. Poleg tega je zaradi razpršenosti naložb varčevanje v investicijskih skladih mnogo varnejše od direktnega vlaganja sredstev na borzo.

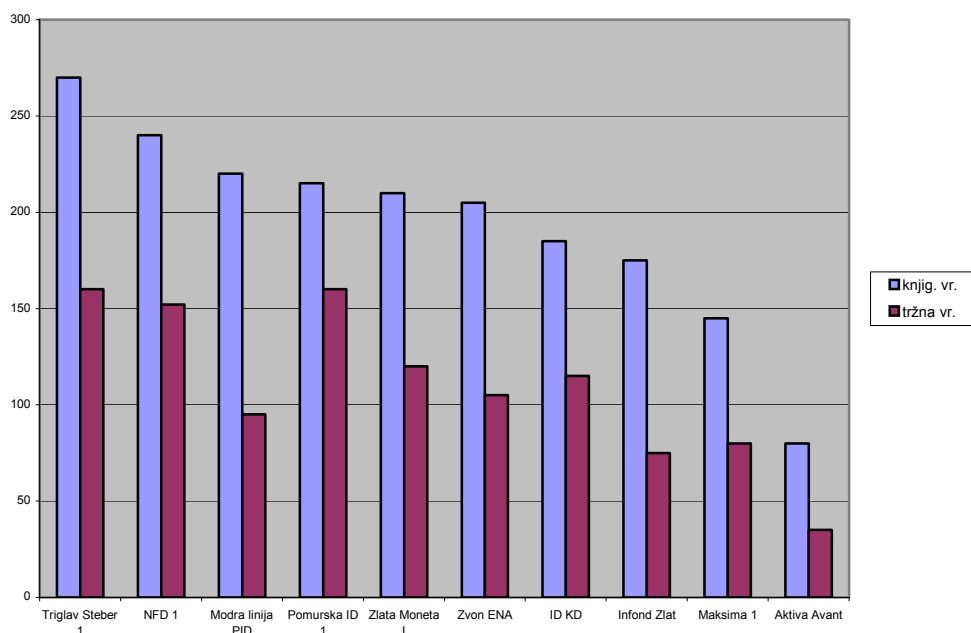
Slika 18: Gibanje tržne in knjigovodske vrednosti delnice Triglav Steber 1 (v tolarjih)

Vir: Gibanje tržne in knjigovodske vrednosti delnice, 2004.

Tržna vrednost delnice investicijske družbe Triglav Steber 1 je bila 22. 01. 2004 312,02 tolarjev, knjigovodska pa približno 380 tolarjev. Za investicijske družbe je povsem običajno, da je tržna vrednost enote premoženja nižja od knjigovodske vrednosti. Glede na čisto vrednost sredstev sklada, ki je 30. junija 2002 znašala 42 milijard tolarjev, sodi Triglav Steber 1 med največje privatizacijske investicijske družbe v Sloveniji. Glede na tržno in knjigovodsko vrednost delnice pa zavzema v primerjavi z ostalimi privatizacijskimi investicijskimi družbami vodilno mesto.

Slika 19: Tržna in knjigovodska vrednost delnice TG1N – primerjava z drugimi investicijskimi družbami na dan 30. 6. 2002 (v tolarjih)

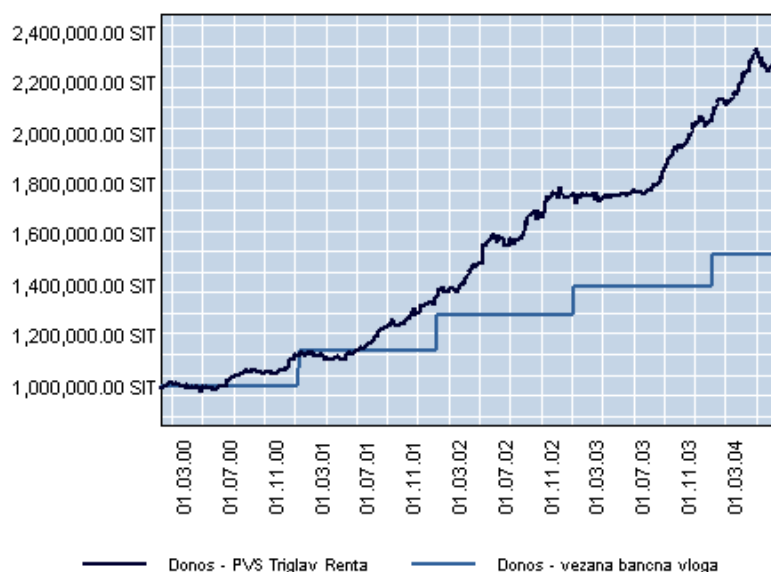
Vir: Naložbeno življenjsko zavarovanje, 2002, str. 29.

Knjigovodska vrednost enote premoženja investicijske družbe Triglav Steber 1 je daleč najvišja v primerjavi s tržnimi vrednostmi drugih investicijskih družb. Glede na tržno vrednost enote premoženja pa je Triglav Steber 1 na vodilnem položaju z vrednostjo enote premoženja Pomurske investicijske družbe 1.

4.4. Triglav Rent

Posebni vzajemni sklad Triglav Rent je mešani sklad. Sredstva vlagateljev se vlagajo v delnice in obveznice v približno enakem razmerju. Naložbeno tveganje je zmerno, tako da so tudi pričakovani donosi nekoliko nižji kot pri naložbah v pretežno delniške sklade. Vendar pa lahko vlagatelji ob relativni varnosti naložb pričakujejo donose, ki so višji od donosov vezanih bančnih vlog in obveznic.

Slika 20: Primerjava kumulativnega donosa (gibanja vrednosti premoženja – 1 mio SIT) vzajemnega sklada Triglav Renta in dolgoročno vezane bančne vloge od začetka leta 2000

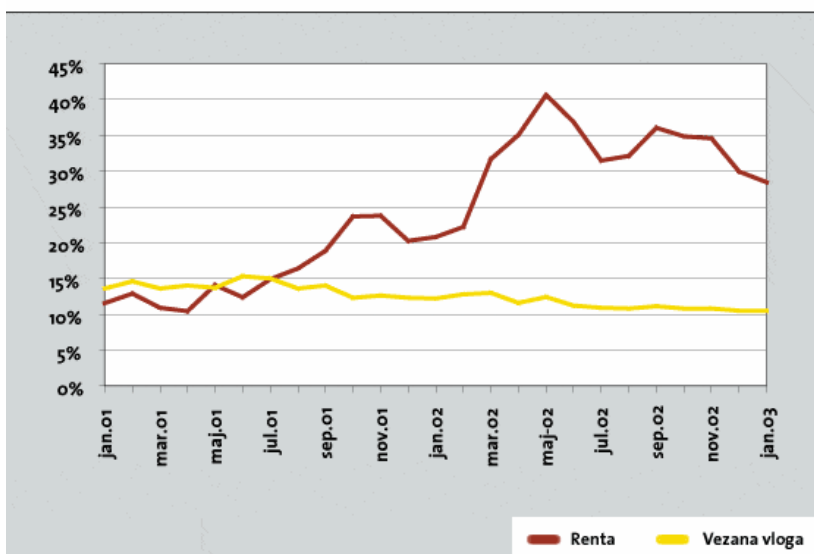
Vir: Posebni vzajemni sklad Triglav Renta – uspešnost sklada, 2004.

Pri dolgoročno vezani bančni vlogi se donos pripiše po preteku obdobja vezave oziroma po preteku vsakega leta vezave, medtem ko so donosi pri vzajemnem skladu vidni iz dneva v dan. Tako pri prekinitvi vezave bančne vloge pred iztekom dogovorjene dobe vezave donosa ni. Poleg tega so kumulativni donosi pri naložbah v vzajemni sklad Triglav Renta že po dveh letih višji kot pri dolgoročno vezani bančni vlogi. Razlika v donosih se v naslednjih letih še povečuje. Po štirih letih znaša kumulativni donos pri vzajemnem skladu 110%, pri dolgoročno vezani bančni vlogi pa le 52,50%.

Vzajemni sklad Triglav Renta je namenjen tistim vlagateljem, ki jim stabilnost in varnost naložbe pomenita več kot visoki dobički in ki želijo dolgoročno dosegati višje donose od donosov vezanih bančnih vlog.

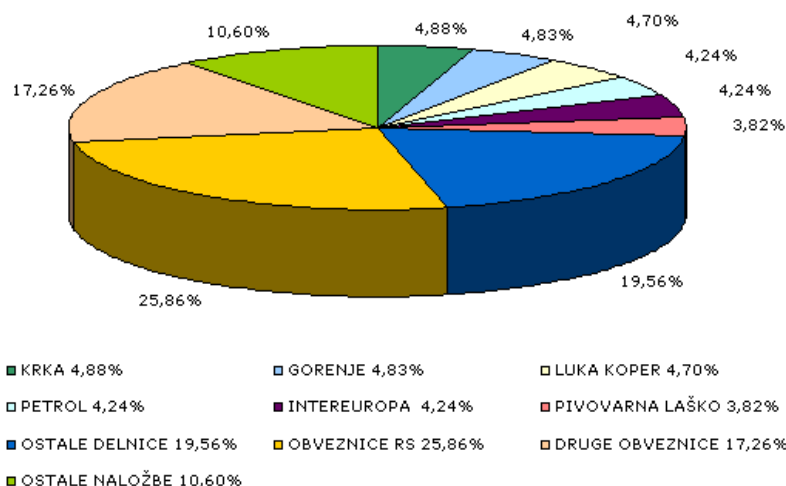
Slika 21: Primerjava letnih donosov vzajemnega sklada Triglav Renta in dolgoročno vezane bančne vloge (v odstotkih)

Vir: Primerjava letnih donosov vzajemnega sklada Triglav Renta in dolgoročno vezane bančne vloge, 2004.

Nominalne obrestne mere za vezane vloge nad 1 leto so v januarju 2003 znašale v povprečju 10,2%, naložba v vzajemni sklad Triglav Renta pa je v januarju 2003 na letni ravni dosegla nominalni donos 28%. Že na letni ravni je razlika v donosu med naložbo v vzajemni sklad Triglav Renta in dolgoročno vezano vlogo velika.

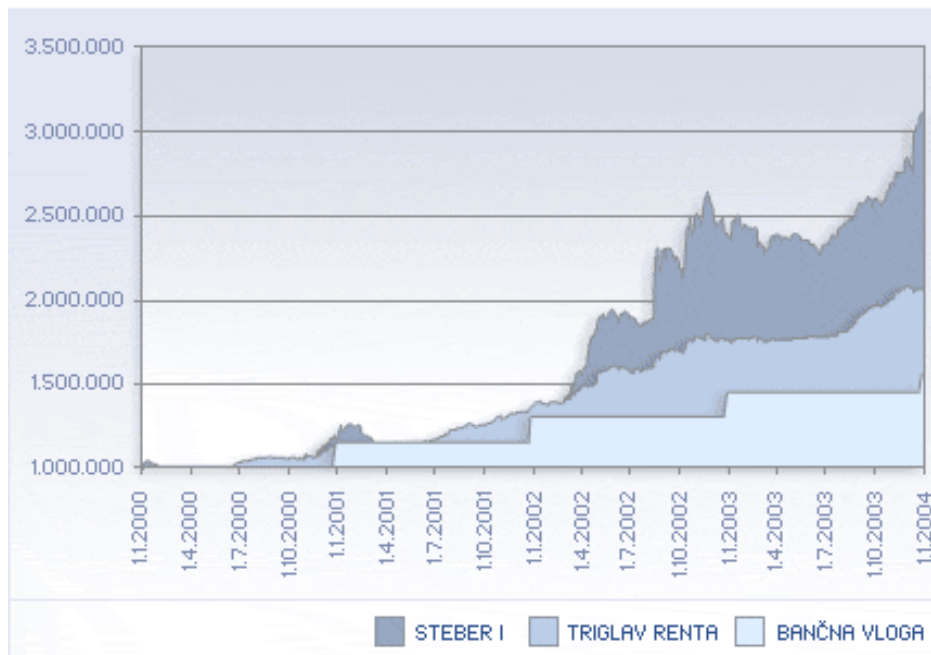
Slika 22: Struktura naložb vzajemnega sklada Triglav Renta na dan 30.12.2003

Vir: Posebni investicijski sklad Triglav Renta – naložbena politika in portfelj, 2004.

Struktura naložb je uravnotežena. To pomeni, da je razmerje med delnicami, ki so po naravi bolj tvegane, in obveznicami ter drugimi vrednostnimi papirji, ki prinašajo fiksne donose in so manj tvegani, usklajeno. Tako razmerje zagotavlja stabilnost tudi v obdobjih, ko cene delnic padajo.

Slika 23: Primerjava kumulativnega donosa investicijske družbe Triglav Steber 1, vzajemnega sklada Triglav Renta in dolgoročno vezane bančne vloge v tolarjih za obdobje od 01.01.2000 do 01.01.2004.

Vir: Investicijski skladi, 2004.

Razlike v kumulativnih donosih investicijske družbe Triglav Steber 1, vzajemnega sklada Triglav Renta in dolgoročno vezane bančne vloge so vidne že po nekaj letih in se še povečujejo.

5. PRIMERJAVA NALOŽBENEGA ŽIVLJENJSKEGA ZAVAROVANJA Z MEŠANIM ŽIVLJENJSKIM ZAVAROVANJEM ZAVAROVALNICE TRIGLAV

Bistvena razlika med naložbenim in mešanim življenjskim zavarovanjem je v stopnji sodelovanja zavarovalca pri naložbeni politiki zavarovanja. Pri naložbenem življenjskem zavarovanju zavarovalec sam odloča o naložbi sredstev v posamezni sklad ter o razdelitvi premije med sklade. Pri mešanem pa zavarovalec nima vpliva na naložbeno politiko. Prav tako ne prevzema naložbenega tveganja. Pripada mu zajamčena donosnost, glede na uspešnost naložbene politike zavarovalnice pa je deležen tudi letnih pripisov dobička.

Mešano življenjsko zavarovanje je življenjsko zavarovanje, medtem ko je naložbeno življenjsko zavarovanje kombinacija varčevanja v investicijskih skladih in življenjskega

zavarovanja za primer smrti v višini zjamčene zavarovalne vsote. Izplačilo v primeru smrti je v višini dogovorjene zjamčene zavarovalne vsote oziroma vrednosti premoženja na naložbenem računu, v kolikor je ta večja od zjamčene zavarovalne vsote.

Tabela 7: Značilnosti življenjskih zavarovanj

ZAVAROVANJA: ZNAČILNOSTI:	MEŠANO ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE	NALOŽBENO ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE
ZAVAROVANJE KRITIČNIH BOLEZNI	√	
NEZGODNO ZAVAROVANJE	√	√
POVEČANJE ZV	√	√
MIROVANJE	√	√
OBNOVITEV	√	√
PREDUJEM	√	√
PREDČASNO IZPLAČILO OB ROJSTVU OTROKA	√	
DOBIČEK	√	√ NEPOSREDNO
ZV OB DOŽIVETJU	√	√
ZAVAROVANJE SMRTI	√	√
KAPITALIZACIJA	√	√
VALORIZACIJA	√	√
ODKUP	√	√
ZAVAROVANJE DVEH OSEB	√	√
PREVZEM NALOŽBENEGA TVEGANJA	ZAVAROVALNICA TRIGLAV	√ ZAVAROVALEC
VALUTNA KLAVZULA	√	√
DODATNA VPLAČILA	√	√
OPROSTITEV DAVKA (zav. doba 10 ali več let)	√	√

Vir: Naložbeno življenjsko zavarovanje, 2002, str. 45, 46, 47.

5.1. Primerjava naložbenega z mešanim življenjskim zavarovanjem – zavarovalni del

5.1.1. Zavarovalna vsota

Pri naložbenem življenjskem zavarovanju ne govorimo o zavarovalni vsoti za smrt, ampak o zajamčeni zavarovalni vsoti za smrt. Razlika je v višini vrednosti sredstev na naložbenem računu, ki pa so lahko višja od zajamčene zavarovalne vsote. V primeru smrti dobi upravičenec ob sklenitvi mešanega življenjskega zavarovanja izplačilo v vrednosti zavarovalne vsote. Pri naložbenem življenjskem zavarovanju pa dobi upravičenec v primeru smrti zavarovanca izplačilo v višini zajamčene zavarovalne vsote oziroma v višini vrednosti sredstev na naložbenem računu, če je le-ta višja od zajamčene zavarovalne vsote.

5.1.2. Zavarovalna doba

Mešano življenjsko zavarovanje je možno skleniti za zavarovalno dobo 5, 7, 10–25 let. Naložbenega življenjskega zavarovanja pa za manj kot 10 let ni možno skleniti. Le-to se lahko sklene za zavarovalno dobo 10–25 let. V tem primeru ponuja mešano življenjsko zavarovanje več kot naložbeno, saj nudi sklenitelju zavarovanja možnost sklenitve le-tega tudi za krajše obdobje od 10 let.

5.1.3. Obveznosti zavarovalnice

Obveznosti zavarovalnice so pri naložbenem življenjskem zavarovanju enake kot pri mešanem. Razlika je le ta, da zavarovalnica pri naložbenem življenjskem zavarovanju izplača celotno vrednost premoženja, če bi le to presegalo višino zajamčene zavarovalne vsote. Pri mešanem življenjskem zavarovanju pa zavarovalnica ob zavarovalnem primeru izplača le zavarovalno vsoto. Naložbeno življenjsko zavarovanje tako ponuja možnost višjih donosov.

5.1.4. Enkratno vplačilo

Pri naložbenem življenjskem zavarovanju se lahko naredi enkratno vplačilo po predhodnem soglasju zavarovalnice. Zajamčena zavarovalna vsota se v tem primeru ne spremeni. Se pa s tem vplačilom poveča vrednost sredstev na naložbenem računu. Če le-ta presega zajamčeno zavarovalno vsoto, bo enkratno vplačilo kljub nespremenjeni zajamčeni zavarovalni vsoti povečalo izplačilo zavarovalnice v primeru zavarovalnega primera. Poleg tega nam v bodoče ni potrebno plačevati premij do višine enkratnega vplačila.

5.1.5. Izbira investicijskega sklada

Izbira investicijskega sklada je nov člen, ki govori, da zavarovalec sam izbere investicijski sklad ter delitev premije v odstotkih na izbrane sklade (min. je 20 EUR/sklad), kar mora biti navedeno v ponudbi. Med časom trajanja zavarovanja lahko zahteva spremembo delitve premije. Zavarovalec se sam odloča o naložbi in sam prevzema tveganje. V kateri sklad bo nalagal in koliko je pripravljen tvegati, pa je odvisno od njegovih potreb. Tako se naložbeno življenjsko zavarovanje prilagaja potrebam in željam zavarovalca, medtem ko je mešano življenjsko zavarovanje glede naložb enotno za vse zavarovalce.

5.1.6. Mirovanje

Pogoji za mirovanje plačevanja premije so pri naložbenem življenjskem zavarovanju enaki kot pri mešanem. Razlika je le v tem, da je pri naložbenem življenjskem zavarovanju minimalna doba plačevanja premije dve leti ne glede na zavarovalno dobo. Pri mešanem življenjskem zavarovanju mora biti izpolnjen pogoj minimalna doba plačevanja premije 2, 3 ali 4 leta, odvisno od zavarovalne dobe. V tem pogledu sam produkt naložbeno življenjsko zavarovanje nudi več ugodnosti sklenitelju zavarovanja, saj lahko v primeru likvidnostnih težav prej prosi za mirovanje plačevanja premije. Pri mešanem življenjskem zavarovanju pa to ni mogoče, posebej pri daljših zavarovalnih dobah. Če pa vseeno pred potekom minimalne dobe plačevanja premije zavarovalec preneha plačevati premijo, sledi kapitalizacija in s tem znižanje zavarovalne vsote. V tem primeru sklenitelj zavarovanja izgubi precejšnji del naloženih sredstev.

Bistvena razlika pri mirovanju je v tem, da se po končanem mirovanju zajamčena zavarovalna vsota pri naložbenem življenjskem zavarovanju ne spremeni, medtem ko se zavarovalna vsota pri mešanem življenjskem zavarovanju spremeni. Tudi v tem je naložbeno življenjsko zavarovanje v primerjavi z mešanim boljši produkt za sklenitelje teh oblik zavarovanj.

5.1.7. Odkup

Pogoji za odkup zavarovanja so pri naložbenem življenjskem zavarovanju enaki kot pri mešanem z razliko, da je minimalna doba plačevanja premije pri naložbenem zavarovanju najmanj dve leti ne glede na zavarovalno dobo. Pri mešanem življenjskem zavarovanju je minimalna doba plačevanja premije 2, 3 ali 4 leta.

Višina odkupne vrednosti pa pri naložbenem življenjskem zavarovanju ni enaka kot pri mešanem življenjskem zavarovanju. Razlikuje se po tem, kakšna je vrednost premoženja na naložbenem računu. Ta pa je različna za začetne enote ter ostale enote. Zaradi tega mora biti k polici priložena tabela odkupnih vrednosti. Pri mešanem življenjskem zavarovanju pa

je odkupna vrednost nižja od vplačanih premij in je enaka od 95% do 100% matematične rezervacije.

Pri mešanem življenjskem zavarovanju odkupna vrednost narašča počasneje kot pri naložbenem. Odkupna vrednost pri naložbenem življenjskem zavarovanju preseže vrednost plačanih premij že po 9. letih, medtem ko pri mešanem šele po 17. letih. Ob koncu trajanja zavarovanja je razlika med odkupnima vrednostma še večja, saj je pri naložbenem življenjskem zavarovanju še enkrat višja kot pri mešanem (glej Prilogo 3).

5.1.8. Predujem

Zavarovalec lahko zahteva predujem kadarkoli po preteku dveh let plačevanja premije pri naložbenem življenjskem zavarovanju, pri mešanem pa po preteku 2, 3, 4 let plačevanja premije.

Pri naložbenem življenjskem zavarovanju lahko znaša višina predujma do največ 80% vrednosti premoženja na naložbenem računu. Zajamčena zavarovalna vsota se zniža za znesek predujma, premije pa se plačujejo nemoteno naprej. Zavarovalec lahko ponovno zahteva predujem po dveh letih (glej Sliko 13, na str. 20). Pri mešanem življenjskem zavarovanju pa se zavarovalcu lahko izplača v naprej del zavarovalne vsote do odkupne vrednosti police, ki ga zavarovalec pozneje lahko vrne ali pa tudi ne. Zaradi hitrejšega naraščanja vrednosti premoženja na naložbenem računu v primerjavi z naraščanjem odkupne vrednosti mešanega življenjskega zavarovanja je vrednost predujma pri naložbenem zavarovanju skozi celotno zavarovalno dobo višja od vrednosti predujma pri mešanem zavarovanju (glej Prilogo 4).

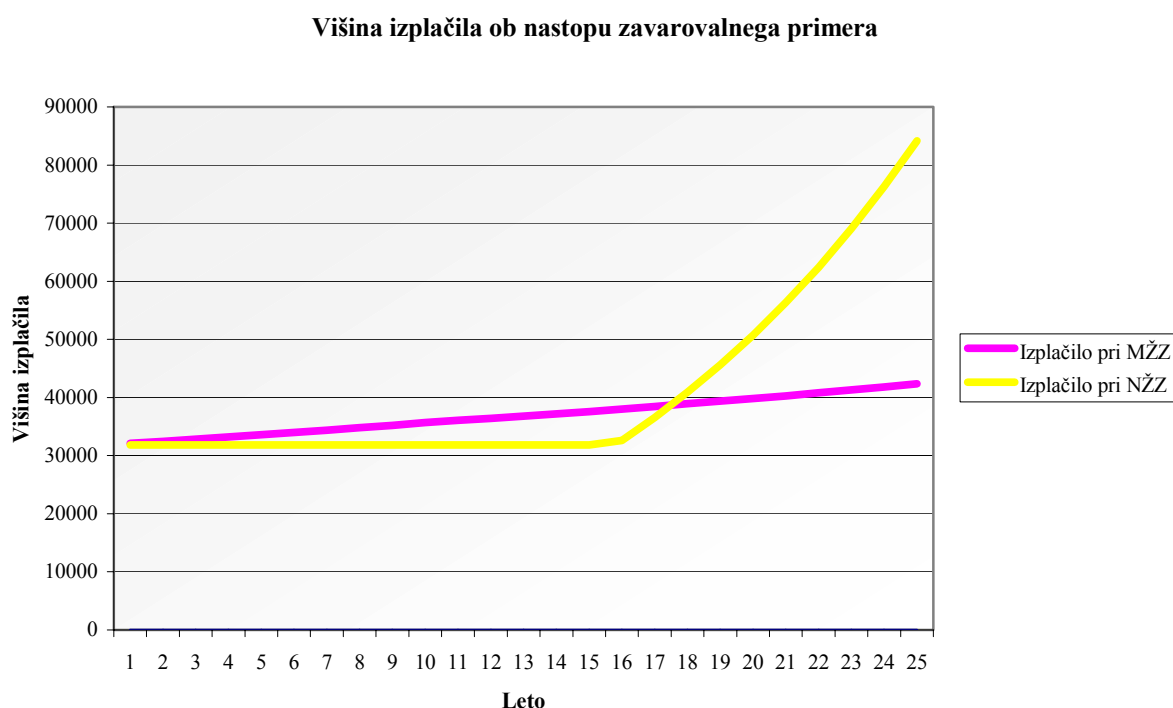
5.1.9. Izplačilo

Izplačilo po zavarovalni pogodbi je pri naložbenem življenjskem zavarovanju enako kot pri mešanem s to razliko, da se ob doživetju izplača vrednost premoženja na naložbenem računu, v primeru smrti pa zajamčena zavarovalna vsota oziroma vrednost na naložbenem računu, v kolikor je ta višja od zajamčene zavarovalne vsote. Pri mešanem življenjskem zavarovanju pa se tako ob doživetju kot tudi v primeru smrti izplača zavarovalna vsota. Naložbeno življenjsko zavarovanje tako ponuja možnost večjih donosov.

Kljub temu, da ponuja naložbeno življenjsko zavarovanje možnost večjih donosov, se ti pri izplačilu v primeru nastanka zavarovalnega primera pojavijo šele v osemnajstem letu trajanja zavarovanja. Pri naložbenem življenjskem zavarovanju vrednost premoženja raste z vplačili premij, zato je v začetnih letih izplačilo enako zajamčeni zavarovalni vsoti. Pri mešanem življenjskem zavarovanju pa je izplačilo na začetku enako zavarovalni vsoti in se vsako leto povečuje za pripisan dobiček. V prvih petnajstih letih se tako kumulativni donos pri mešanem življenjskem zavarovanju povečuje, pri naložbenem pa povečanja višine

izplačila ni. V šestnajstem letu pa vrednost na naložbenem računu preraste zajamčeno zavarovalno vsoto, zato se tudi višina izplačila povečuje. V osemnajstem letu je vrednost premoženja na naložbenem računu že višja od zavarovalne vsote pri mešanem življenjskem zavarovanju kljub pripisanim dobičkom. Ta razlika se iz leta v leto povečuje. Ob koncu zavarovalne dobe je vrednost premoženja na naložbenem računu še enkrat višja od zavarovalne vsote s pripisanimi dobički (glej Prilogo 5).

Slika 24: Prikaz višine izplačila v primeru nastanka zavarovalnega primera za naložbeno in mešano življenjsko zavarovanje v EUR po letih *

* Veljajo iste predpostavke kot v prilogi 3.

Vir: Lastni izračun s pomočjo internih podatkov Zavarovalnice Triglav, 2004.

5.1.10. Dodatna zavarovanja

Tako pri naložbenem kot tudi pri mešanem življenjskem zavarovanju je možno osnovnemu zavarovanju priključiti še dodatno nezgodno zavarovanje. Dodatno nezgodno zavarovanje je možno kadarkoli priključiti, odvzeti, povečati, zmanjšati. V tem se ti dve obliki zavarovanj ne razlikujeta.

Dodatno zavarovanje kritičnih bolezni pa je možno le pri mešanem življenjskem zavarovanju. Je dodatno zavarovanje oziroma mešano življenjsko zavarovanje, ki poleg rizika smrti in doživetja krije tudi prvo ugotovitev obolelosti za eno izmed kritičnih bolezni. Dodatno zavarovanje kritičnih bolezni je kombinacija varčevanja in zavarovanja.

Zavarovalne dobe so lahko 5, 7, 10 ... 18 let. Razmerje zavarovalne vsote za primer doživetja in smrti je 1:1. Zavarujeta se lahko dve osebi. Krije se infarkt, rak, možganska kap ter popolna in trajna odvisnost od tuje pomoči. Jamstvo za kritične bolezni nastopi 6 mesecev po začetku jamstva za osnovno življenjsko zavarovanje. V primeru prve ugotovitve obolevnosti za kritično boleznijo po začetku jamstva za primer kritičnih bolezni je zavarovalnica dolžna izplačati upravičencu predplačilo 50% zavarovalne vsote osnovnega življenjskega zavarovanja. Zavarovalec je v tem primeru oproščen plačila nadaljnjih premij. V primeru smrti ali doživetja se izplača preostala polovica zavarovalne vsote. Z izplačilom dela zavarovalne vsote iz naslova ugotovitve obolevnosti ugasne dodatno nezgodno zavarovanje.

V primeru dodatnih zavarovanj ponuja mešano življenjsko zavarovanje več ugodnosti za zavarovalca, saj mu poleg dodatnega nezgodnega zavarovanja nudi še dodatno zavarovanje kritičnih bolezni.

5.1.11. Predčasno izplačilo ob rojstvu otroka

Ena od možnosti, ki jo ponuja mešano življenjsko zavarovanje, je tudi predčasno izplačilo ob rojstvu otroka. Te opcije naložbeno življenjsko zavarovanje ne ponuja. Torej je tudi ta opcija do neke mere prednost mešanega življenjskega zavarovanja pred naložbenim.

5.2. Primerjava naložbenega z mešanim življenjskim zavarovanjem – naložbeni del

Tabela 8: Primerjava med naložbenim in mešanim življenjskim zavarovanjem

	NALOŽBENO ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE		MEŠANO ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE
SKLAD	T. STEBER I	T. RENTA	KRITNI SKLAD ŽZ, R, P
VRSTA SKLADA	INVESTICIJSKA DRUŽBA	VZAJEMNI SKLAD	KRITNI SKLAD PO ZZAVAR
NALOŽBENA STRUKTURA	PRETEŽNO DELNICE	MEŠANO OBVEZNICE/DELNICE	OMEJITVE 128. ČLENA ZZAVAR
NALOŽBENO TVEGANJE	POUDARJENO	ZMERNO	NIZKO
ZAJAMČEN DONOS	NE	NE	TEHNIČNA OBRESTNA MERA
UDELEŽBA NA DOBIČKU	NEPOSREDNO IZRAŽENA	NEPOSREDNO IZRAŽENA	PRIPIS DOBIČKA V SKLADU Z REZULTATI

Vir: Naložbeno življenjsko zavarovanje, 2002, str. 14.

5.2.1. Sklad

Naložbeno življenjsko zavarovanje ponuja možnost izbire investicijskega sklada, v katerega bo zavarovalec nalagal svoja sredstva. Izbira lahko med investicijsko družbo Triglav Steber 1 in vzajemnim skladom Triglav Renta. Pri mešanem življenjskem zavarovanju zavarovalec nima možnosti izbire. Vsa sredstva gredo v kritni sklad.

»Kritni sklad je kritno premoženje, namenjeno kritju obveznosti zavarovalnice iz tistih vrst zavarovanj, za katere je potrebno oblikovati matematične rezervacije. Premoženje kritnega sklada je dovoljeno uporabiti samo za izplačilo terjatev iz zavarovanj, v zvezi s katerimi je bil oblikovan kritni sklad.« (Zakon o zavarovalništvu, 2000) Zahtevano kritje obsega matematične rezervacije. »Matematične rezervacije se oblikujejo v višini sedanje vrednosti ocenjenih bodočih obveznosti zavarovalnice na podlagi sklenjenih zavarovanj, zmanjšano za sedanjo ocenjeno vrednost bodočih premij, ki bodo vplačane na podlagi teh zavarovanj.« (Zakon o zavarovalništvu, 2000) »Matematična rezervacija predstavlja vrednost police življenjskega zavarovanja.« (Ivanjko et al., 2002, str. 340). Pri zdravstvenih in življenjskih zavarovanjih obsega zahtevano kritje poleg matematičnih rezervacij tudi rezervacije za prenosne premije, škodne rezervacije in rezervacije za bonuse in popuste. Zavarovalnica mora za vsako od vrst zavarovanj, ki jih sklepa in za katere je potrebno oblikovati matematične rezervacije, oblikovati poseben kritni sklad in s premoženjem kritnega sklada upravljati ločeno od drugega premoženja. Vrednost premoženja posameznega kritnega sklada mora biti vedno najmanj enaka višini zahtevanega kritja.

Naložbeno življenjsko zavarovanje torej daje sklenitelju zavarovanja možnost izbire investicijskega sklada glede na njegove želje in potrebe po varnosti naložbe, medtem ko mešano življenjsko zavarovanje tega ne nudi.

5.2.2. Vrsta sklada

Triglav Steber 1 je investicijska družba, medtem ko je Triglav Renta vzajemni sklad. Pri mešanem življenjskem zavarovanju pa imamo kritni sklad po Zakonu o zavarovalništvu. Zaradi različnih vrst sklada so tudi donosi različni. Donosi pri mešanem življenjskem zavarovanju so precej podobni donosom dolgoročno vezane vloge. Razlike med donosi pri naložbah v te tri vrste skladov so vidne na Sliki 23, na str. 30.

5.2.3. Naložbena struktura

Investicijska družba Triglav Steber 1 je pretežno delniški sklad. Struktura vzajemnega sklada Triglav Renta pa je mešana. Portfelj sklada vsebuje tako delnice kot tudi obveznice. Pri mešanem življenjskem zavarovanju je kritni sklad sestavljen iz vrednostnih papirjev po omejitvah 128. člena Zakona o zavarovalništvu. V njem so določene dovoljene oblike

investiranja ter deleži, ki se nanašajo na posamezno obliko. S tem naj bi bila zagotovljena varnost, rentabilnost in likvidnost naložb. Kritno premoženje predstavljajo večinoma tiste vrste naložb, ki so manj tvegane. Take naložbe so naložbe v vrednostne papirje Republike Slovenije, Banke Slovenije, mednarodne finančne organizacije oziroma naložbe v vrednostne papirje, za katere jamči ena od teh oseb. Agencija za zavarovalni nadzor lahko določi tudi druge vrste naložb, ki so glede na varnost, donosnost in tržnost primerne za kritno premoženje. Poleg tega Zakon o zavarovalništvu določa tudi omejitve posameznih naložb. Vrednost posameznih vrst naložb kritnega premoženja ne sme presegati po Zakonu o zavarovalništvu določenih odstotkov od skupne višine zavarovalnotehničnih rezervacij. Vse to pa vpliva na donose in tveganja naložb. Naložba v investicijski sklad Triglav Steber 1 je najbolj tvegana, vendar so dolgoročno tudi donosi najvišji. Najbolj varna naložba med temi tremi pa je sklenitev mešanega življenjskega zavarovanja.

5.2.4. Naložbeno tveganje

Pri naložbenem življenjskem zavarovanju je naložbeno tveganje poudarjeno v primeru nalaganja sredstev v investicijsko družbo Triglav Steber 1 oziroma zmerno v primeru nalaganja sredstev v vzajemni sklad Triglav Rent. Pri mešanem življenjskem zavarovanju pa je naložbeno tveganje nizko. S tveganjem so povezani tudi donosi. Večje ko je tveganje, višji so donosi. Tako so pri naložbi v investicijski sklad Triglav Steber 1 donosi najvišji, pri mešanem življenjskem zavarovanju pa najnižji.

5.2.5. Zajamčen donos

Pri naložbenem življenjskem zavarovanju zajamčenega donosa ni ne glede na izbiro investicijskega sklada. Pri mešanem življenjskem zavarovanju pa je zajamčena tehnična obrestna mera. Tehnična obrestna mera je tista obrestna mera, ki je vračunana v zavarovalno premijo in se nanaša na obdobje enega leta. Ta znaša v Zavarovalnici Triglav pri tem produktu 3,25%. Poleg te se vrednosti premoženja oziroma zavarovalni vsoti pripiše še dobiček, ki znaša v Zavarovalnici Triglav po oceni približno 2%.

5.2.6. Udeležba na dobičku

Dobiček življenjskega zavarovanja se črpa iz različnih virov: dobička iz obresti, dobička iz smrtnosti, dobička na osnovi stroškov, drugih virov dobička. Najpomembnejši vir dobička je dobiček iz obresti, ki nastane kot razlika med tržno obrestno mero naložbe matematične rezervacije in tehnične obrestne mere, na osnovi katere je določena premija posameznega zavarovalnega produkta. »Pri mešanem zavarovanju je premija sestavljena iz rizika, stroškovnega in varčevalnega dela. Riziko in stroškovni del se delno porabita sproti, preostanek pa se skupaj z varčevalnim delom nalaga v obliki matematične rezervacije. Ta narašča z vplačanimi premijami tako, da je ob izteku zavarovalne dobe na razpolago dovolj sredstev za pokritje zavarovalne vsote.« (Ivanjko et al., 2002, str. 342, 343).

Dobiček zavarovalnice je torej razlika med sredstvi, ki jih ustvarja zavarovalnica z naložbami, in sredstvi, ki bi jih ustvarila glede na kalkulacije življenjskega zavarovanja. V tem primeru so to sredstva, ki jih ustvarja zavarovalnica z naložbami v po zakonu določene vrednostne papirje. Dobiček, ki ga ustvarja zavarovalnica z upravljanjem sredstev iz mešanega življenjskega zavarovanja, se v ustreznem odstotku pripiše k osnovni zavarovalni vsoti. Zavarovalna vsota se tako iz leta v leto povečuje za pripisan dobiček. Pri naložbenem življenjskem zavarovanju pa je dobiček izražen neposredno ne glede na izbiro investicijskega sklada. V tem je tudi velika prednost naložbenega življenjskega zavarovanja pred mešanim. Poleg tega, da so pri naložbah v investicijske sklade donosi mnogo večji, se pri teh naložbah pripisujejo celotni donosi. Pri mešanem življenjskem zavarovanju pa se dobiček pripiše k osnovni zavarovalni vsoti le v nekem odstotku.

SKLEP

Naložbena življenjska zavarovanja oziroma tako imenovana »unit – linked« zavarovanja si v Sloveniji šele utirajo pot med zavarovance. V tujini so take oblike zavarovanj že dolgo stalnica in pomembna veja življenjskih zavarovanj. Za njihovo uspešnost je nujna zadostna razvitost trga vrednostnih papirjev, ki omogoča večjo izbiro ustreznih naložb.

Potreba po novih oblikah zavarovanj z višjimi donosi in večjo učinkovitostjo se je v državah z razvitimi trgi vrednostnih papirjev pojavila že v zgodnjih šestdesetih letih. V Veliki Britaniji in ZDA so zavarovalnice in zavarovalci prvi izkoristili ponujeno možnost v obliki zavarovanj, ki so združevala varčevanje in zavarovanje. V Evropi so ta zavarovanja doživela razcvet v letu 1997. V Kanadi, ZDA in Avstraliji so imeli že od vsega začetka razvit trg vrednostnih papirjev, visoke donose ter potrebo in željo potrošnikov. V teh državah ta zavarovanja že nekaj časa presegajo 50% delež zavarovalne premije življenjskih zavarovanj.

V Sloveniji je trg vrednostnih papirjev v zadnjih desetih letih skokovito narasel. Slovenija je tudi vedno bolj odprta tujim naložbam in ponuja možnost nalaganja v tujini. Vse to govori v prid naložbenim zavarovanjem. Poleg tega pa tudi slovenski zavarovalci želijo aktivnejše sodelovati pri upravljanju svojega premoženja. Z izbiro različnih skladov želijo vplivati na donosnost svojih sredstev. To je tudi ena glavnih prednosti naložbenih zavarovanj pred ostalimi oblikami življenjskih zavarovanj.

Poleg same izbire sklada, v katerega želijo zavarovalci nalagati svoja sredstva, nudijo naložbena življenjska zavarovanja še številne druge ugodnosti oziroma prednosti, kot so: možnost višjih donosov, enkratnega vplačila, višjo odkupno vrednost, možnost višjega predujma... Vse te prednosti pa imajo tudi svojo ceno, in sicer večje tveganje, ki ga prevzema zavarovalec. Mešano življenjsko zavarovanje v nasprotju z naložbenim ponuja sklenitelju zavarovanja možnost sklenitve le-tega za zavarovalno dobo krajšo od 10 let, in

sicer 5 ali 7 let. Poleg tega je izplačilo v primeru nastanka zavarovalnega primera v prvih 17 letih višje pri mešanem kot pri naložbenem življenjskem zavarovanju (glej Pril. 5). Šele v 18. letu je vrednost premoženja na naložbenem računu višja od zavarovalne vsote s pripisanimi dobički. Poleg dodatnega nezgodnega zavarovanja, ki ga ponujata obe obliki zavarovanj, je možno pri mešanem življenjskem zavarovanju skleniti tudi dodatno zavarovanje kritičnih bolezni. Kljub temu pa lahko v prihodnje pričakujemo podobna gibanja kot drugod po svetu: razcvet naložbenih zavarovanj.

LITERATURA

1. Berk Aleš: Druge naložbe (Investicijski skladi – Lizing – Pokojninsko zavarovanje). *Moje finance*, Ljubljana, 1(2001), 1. str. 53 – 59.
2. Boncelj Jože: *Zavarovalna ekonomika*. Maribor : Založba Obzorja, 1983. 351 str.
3. Brunec Nataša: *Razvoj življenjskih zavarovanj v Sloveniji*. Diplomsko delo. Ljubljana : Ekonomska fakulteta, 1995. 57 str.
4. Gantar–Brovč Petra: *Aktuarske podlage ŽZ*. Diplomsko delo. Ljubljana : Ekonomska fakulteta, 1997. 47 str.
5. Ivanjko Šime et al.: *Izobraževanje zavarovalnih zastopnikov in zavarovalnih posrednikov: Učbenik za slušatelje*. Ljubljana : Slovensko zavarovalno združenje, 2002. 526 str.
6. Jesenek Mateja: *Vodnik za preračunljivo investiranje: Vse o investiranju v vrednostne papirje*. Velenje : Založba Pozoj, 2003. 160 str.
7. Kleindienst Robert: *Ključne institucije na slovenskem trgu kapitala*. *Moje finance*, Ljubljana, 1(2001), 1. str. 68 – 72.
8. Kranjec Samo: *Dogajajo se nam evropska devetdeseta*. *Finance*, Ljubljana, 03.11.2003, str. 18.
9. Kranjec Samo: *Kako vlagati v naložbeno življenjsko zavarovanje*. *Finance*, Ljubljana, 03.11.2003a, str. 19.
10. Kranjec Samo: *Panoga se je lepo učvrstila*. *Finance*, Ljubljana, 03.11.2003b, str. 17.
11. Kranjec Samo: *Stranke prepričata zaupanje in donos*. *Finance*, Ljubljana, 03.11.2003c, str. 18.
12. Vidmar Klara: *Trženje ŽZ zavarovalnice Adriatic*. Diplomsko delo. Ljubljana : Ekonomska fakulteta, 1996. 51 str.
13. Vishwanath Rukmani: *Unit – linked insurance plans attractive in the long run*. [URL:<http://www.thehindubusinessline.com/2003/09/22/stories/2003092200050200.htm>], 13.05.2004.
14. Weiss Monika: *Naložbeno življenjsko zavarovanje: prikriti stroški (Kaj je naložbeno življenjsko zavarovanje, Vsi ne potrebujejo NŽZ)*. *Finance*, Ljubljana, št. 233, 03.12.2003, str. 17.

VIRI

1. *Cenik za naložbeno življenjsko zavarovanje*. Ljubljana : Zavarovalnica Triglav, d.d., 02.09.2002. 10 str.
2. Federal Citizen Information Center. [URL:<http://www.pueblo.gsa.gov/acli/page1-14.htm>], 01.07.2003.
3. *Gibanje tržne in knjigovodske vrednosti delnice*. [URL:<http://www.triglav-du.si/uspesnost.asp?language=&portfelj=TG1N>], 27.01.2004.

4. Gibanje vrednosti delnice Triglav Steber 1. [URL:<http://www.triglav-du.si/vrednost.asp?language=&portfelj=TG1N>], 06.05.2004.
5. Investicijski skladi. Ljubljana : Triglav, družba za upravljanje d.o.o., 2003, 2. izdaja, 4 str.
6. Investicijski skladi. [URL:http://www2.zav-triglav.si/print_stran.asp?id=616], 27.01.2004.
7. Izplačilo ob doživetju. [URL:http://www2.zav-triglav.si/nalozbeno/grafi/graf-1_1.gif], 27.01.2004.
8. Life and Health Insurance Foundation for Education. [URL:<http://www.life-line.org/life/index.html>], 01.07.2003.
9. Naložbenik, promocijski časopis o naložbenem življenjskem zavarovanju Zavarovalnice Triglav, d.d. Ljubljana : Zavarovalnica Triglav, 2002, 1. 4 str.
10. Naložbeno življenjsko zavarovanje. Ljubljana : Zavarovalnica Triglav, 2002. 50 str.
11. Naložbeno življenjsko zavarovanje, obrnite življenje sebi v prid. Ljubljana : Zavarovalnica Triglav, 2003. 6 str.
12. Naložbeno življenjsko zavarovanje, prodajni protokol. Ljubljana : Zavarovalnica Triglav, 2002. 27 str.
13. Naložbeno življenjsko zavarovanje v razvitem svetu. [URL:http://www2.zav-triglav.si/nalozbeno/grafi/graf-3_1.gif], 27.01.2004.
14. Naložbeno življenjsko zavarovanje – vzajemni skladi. Ljubljana : Tri-pro, 2002. 73 str.
15. Obligacijski zakonik (Uradni list RS, št. 83/2001).
16. Posebna investicijska družba Triglav Steber 1 – naložbena politika in portfelj. [URL:http://www.triglav-du.si/portfelj_nal.asp?portfelj=TG1N&datum12/30/2003], 06.05.2004.
17. Posebni investicijski sklad Triglav Renta – naložbena politika in portfelj. [URL:http://www.triglav-du.si/portfelj_nal.asp?language=&portfelj=RENTA], 06.05.2004.
18. Posebni vzajemni sklad Triglav Renta – uspešnost sklada. [URL:http://www.triglav-du.si/vep_vrednost.asp?language=&portfelj=RENTA], 24.06.2004.
19. Primerjava kumulativnega donosa delnice Triglav Steber 1 s slovenskim borznim indeksom. [URL:<http://www.triglav.creativ.si/nalozbeno/grafi/graf-tg1n-sbi-20-nov.gif>], 27.01.2004.
20. Primerjava kumulativnega donosa vzajemnega sklada Triglav Renta in dolgoročno vezane bančne vloge. [URL:<http://www.triglav.creativ.si/nalozbeno/grafi/graf-kumulativno-nov.gif>], 27.01.2004.
21. Primerjava letnih donosov vzajemnega sklada Triglav Renta in dolgoročno vezane bančne vloge. [URL:<http://www.triglav.creativ.si/nalozbeno/grafi/graf-donosi-nov.gif>], 27.01.2004.
22. Quotesmith Corporation. [URL:<http://www.info.insure.com/life/basics.html>], 01.07.2003.

23. Slovar. [URL:<http://www2.zav-triglav.si/nalozbeno/slovar.asp>], 27.01.2004.
24. Slovensko zavarovalno združenje. [URL:http://www.zav-zdruzenje.si/statistika_detail1.htm], 12.05.2004.
25. Splošni pogoji za naložbeno življenjsko zavarovanje. 1. izd., Ljubljana : Zavarovalnica Triglav, 2002. 20 str.
26. Splošni pogoji za življenjsko zavarovanje. 1. izd., Ljubljana : Zavarovalnica Triglav, 2002. 24 str.
27. Travnekar Jure: Prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje, življenjska zavarovanja, rentno zavarovanje, naložbeno življenjsko zavarovanje. Ljubljana : Tri-pro, b.l. 76 str.
28. Troha Tomaž: Naložbeno življenjsko zavarovanje, skripta za svetovalce pripravnike. Ljubljana : Tri-pro d.o.o., 2003. 44 str.
29. Zakon o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 13/2000).
30. Življenjsko zavarovanje. 1. izd., Ljubljana : Zavarovalnica Triglav, 2002. 6 str.

SEZNAM SLIK

- Slika 1: Delež premije naložbenih zavarovanj v zavarovalni premiji življenjskih zavarovanj v odstotkih v obdobju od leta 1995 – 1999.
- Slika 2: Starostne omejitve in zavarovalna doba
- Slika 3: Naložbeno življenjsko zavarovanje
- Slika 4: Zavarovalno kritje
- Slika 5: Naložbeno življenjsko zavarovanje – izplačilo ob doživetju
- Slika 6: Razdelitev premije med sklade (primer)
- Slika 7: Vodenje osebnega računa (primer)
- Slika 8: Vrednost premoženja (primer)
- Slika 9: Sklenitev zavarovanja (primer)
- Slika 10: Prenos premoženja na drug sklad (primer)
- Slika 11: Mirovanje plačevanja premije
- Slika 12: Podaljšanje zavarovanja s kapitalizacijo
- Slika 13: Predujem
- Slika 14: Odkupna vrednost premoženja (primer)
- Slika 15: Struktura naložb posebne investicijske družbe Triglav Steber I na dan 30.12.2003
- Slika 16: Gibanje vrednosti delnice Triglav Steber 1 (v tolarjih)
- Slika 17: Primerjava kumulativnega donosa delnice Triglav Steber I (TG1N) s slovenskim borznim indeksom (SBI)
- Slika 18: Gibanje tržne in knjigovodske vrednosti delnice Triglav Steber 1 (v tolarjih)
- Slika 19: Tržna in knjigovodska vrednost delnice TG1N – primerjava z drugimi investicijskimi družbami na dan 30. 6. 2002 (v tolarjih)
- Slika 20: Primerjava kumulativnega donosa (gibanja vrednosti premoženja – 1 mio SIT) vzajemnega sklada Triglav Renta in dolgoročno vezane bančne vloge od začetka leta 2000
- Slika 21: Primerjava letnih donosov vzajemnega sklada Triglav Renta in dolgoročno vezane bančne vloge (v odstotkih)
- Slika 22: Struktura naložb posebnega vzajemnega sklada Triglav Renta na dan 30.12.2003
- Slika 23: Primerjava kumulativnega donosa investicijske družbe Triglav Steber 1, vzajemnega sklada Triglav Renta in dolgoročno vezane bančne vloge v tolarjih za obdobje od 01.01.2002 do 01.01.2004.
- Slika 24: Prikaz višine izplačila v primeru nastanka zavarovalnega primera za naložbeno in mešano življenjsko zavarovanje v EUR po letih

SEZNAM TABEL

Tabela 1: Zavarovalna dejavnost v EU 2000 in v Sloveniji 2001 – ključni podatki

Tabela 2: Razvoj trga življenjskih zavarovanj v letih od 1991 - 2002

Tabela 3: Tabela zdravniških pregledov

Tabela 4: Določitev zajamčene zavarovalne vsote

Tabela 5: Informativni izračun vrednosti premoženja na naložbenem računu v EUR po letih

Tabela 6: Odkupni faktorji začetnih enot v odstotkih

Tabela 7: Značilnosti življenjskih zavarovanj

Tabela 8: Primerjava med naložbenim in mešanim življenjskim zavarovanjem

PRILOGE

Priloga 1: Faktorji nevarnostne premije pri naložbenem življenjskem zavarovanju za 1000 enot riziko zavarovalne vsote glede na spol in starost zavarovane osebe*

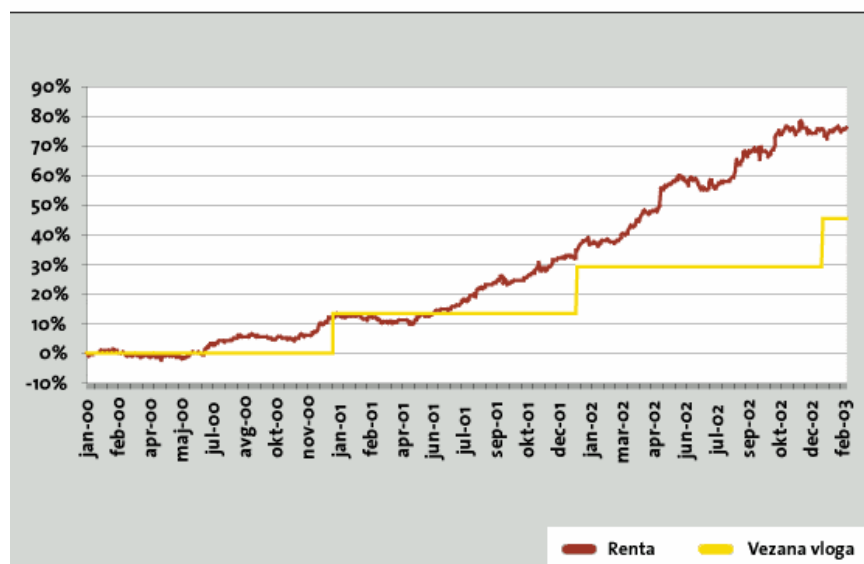
Moški					
Starost	Faktor	Starost	Faktor	Starost	Faktor
14	0,07	35	0,22	56	0,26
15	0,08	36	0,23	57	1,38
16	0,10	37	0,25	58	1,50
17	0,12	38	0,27	59	1,64
18	0,14	39	0,30	60	1,80
19	0,15	40	0,32	61	1,98
20	0,16	41	0,35	62	2,17
21	0,16	42	0,38	63	2,36
22	0,16	43	0,41	64	2,57
23	0,16	44	0,44	65	2,77
24	0,16	45	0,47	66	3,06
25	0,16	46	0,51	67	3,30
26	0,16	47	0,55	68	3,56
27	0,16	48	0,59	69	3,84
28	0,16	49	0,64	70	4,14
29	0,17	50	0,70	71	4,49
30	0,17	51	0,77	72	4,89
31	0,18	52	0,86	73	5,40
32	0,19	53	0,95	74	5,93
33	0,19	54	1,05	75	6,46
34	0,20	55	1,16		
Ženska					
Starost	Faktor	Starost	Faktor	Starost	Faktor
14	0,06	35	0,12	56	0,51
15	0,06	36	0,12	57	0,55
16	0,06	37	0,13	58	0,59
17	0,07	38	0,13	59	0,65
18	0,07	39	0,14	60	0,72
19	0,07	40	0,15	61	0,79
20	0,08	41	0,16	62	0,87
21	0,08	42	0,18	63	0,96
22	0,08	43	0,19	64	1,05
23	0,08	44	0,21	65	1,15

24	0,08	45	0,23	66	1,28
25	0,08	46	0,25	67	1,42
26	0,08	47	0,27	68	1,58
27	0,08	48	0,29	69	1,77
28	0,08	49	0,31	70	1,99
29	0,08	50	0,34	71	2,24
30	0,08	51	0,37	72	2,53
31	0,08	52	0,40	73	2,86
32	0,09	53	0,42	74	3,24
33	0,10	54	0,45	75	3,7
34	0,11	55	0,48		

* Navedeni faktorji se uporabljajo v primeru individualnega zavarovanja brez povišane premije zaradi povečanega rizika. Pri vzajemnem zavarovanju se v izračunu uporabi vsota faktorjev za obe zavarovani osebi.

Vir: Cenik za naložbeno življenjsko zavarovanje, 2002, str. 5.

Priloga 2: Primerjava kumulativnega donosa vzajemnega sklada Triglav Renta in dolgoročno vezane bančne vloge (v odstotkih)

Vir: Primerjava kumulativnega donosa vzajemnega sklada Triglav Renta in dolgoročno vezane bančne vloge, 2004.

Priloga 3: Informativni izračun odkupne vrednosti za mešano življenjsko zavarovanje in primerjava le-te z odkupno vrednostjo za naložbeno življenjsko zavarovanje v EUR po letih *

Leto	Plačana premija	Odkupna vrednost MŽZ	Odkupna vrednost NŽZ
1	1.200,00	0,00	0,00
2	2.400,00	679,06	736,01
3	3.600,00	1.374,12	1.872,72
4	4.800,00	2.306,89	3.130,92
5	6.000,00	3.260,76	4.474,03
6	7.200,00	4.314,04	5.960,00
7	8.400,00	5.395,18	7.577,57
8	9.600,00	6.588,46	9.339,73
9	10.800,00	7.808,57	11.261,18
10	12.000,00	9.161,17	13.358,27
11	13.200,00	10.526,52	15.679,84
12	14.400,00	12.027,66	18.185,55
13	15.600,00	13.557,96	20.960,59
14	16.800,00	15.240,54	23.999,62
15	18.000,00	16.954,79	27.295,16
16	19.200,00	18.872,23	30.949,61
17	20.400,00	20.829,92	34.979,62
18	21.600,00	22.989,94	39.329,96
19	22.800,00	25.193,93	44.070,19
20	24.000,00	27.631,96	49.279,16
21	25.200,00	30.142,05	54.954,75
22	26.400,00	32.956,37	61.138,84
23	27.600,00	35.831,48	67.877,05
24	28.800,00	39.044,39	75.270,34
25	30.000,00	42.356,68	84.167,52

* Izračun vrednosti premoženja, iz katerega izhaja tudi izračun odkupnih vrednosti, je zgolj informativne narave in je narejen z upoštevanjem naslednjih konstantnih parametrov in predpostavk:

- zavarovana oseba je moški, star 35 let,
- zavarovalna doba je 25 let,
- zavarovana oseba je popolnoma zdrava,

- mesečna premija je 100 EUR,
- devizni tečaj se med trajanjem zavarovanja ne spreminja,
- pri mešanem življenjskem zavarovanju je zajamčen donos 3,25%,
- pri naložbenem življenjskem zavarovanju zavarovana oseba vsa sredstva nalaga v investicijski sklad Triglav Steber 1,
- zajamčena zavarovalna vsota pri naložbenem življenjskem zavarovanju je po vrednosti enaka zavarovalni vsoti pri mešanem življenjskem zavarovanju zaradi primerljivosti podatkov,
- letna rast vrednosti enote premoženja v investicijskem skladu Triglav Steber 1 je 10%,
- razdelitev premije med investicijske sklade se med trajanjem zavarovanja ne spreminja,
- pri mešanem življenjskem zavarovanju je poleg zajamčenega donosa upoštevan pripis dobička v višini 2%.

Vir: Lastni izračun s pomočjo internih podatkov Zavarovalnice Triglav, 2004.

Priloga 4: Informativni izračun predujma za naložbeno in mešano življenjsko zavarovanje v EUR po letih *

Leto	Višina predujma MŽZ	Višina predujma NŽZ
1	0,00	858,65
2	679,06	1.749,27
3	1.374,12	2.695,71
4	2.306,89	3.721,81
5	3.260,76	4.835,05
6	4.314,04	6.043,60
7	5.395,18	7.357,17
8	6.588,46	8.786,14
9	7.808,57	10.342,27
10	9.161,17	12.038,63
11	10.526,52	13.889,66
12	12.027,66	15.911,39
13	13.557,96	18.121,67
14	15.240,54	20.540,77
15	16.954,79	23.191,43
16	18.872,23	26.099,04
17	20.829,92	29.273,23
18	22.989,94	32.730,68
19	25.193,93	36.496,98
20	27.631,96	40.600,01
21	30.142,05	45.070,23
22	32.956,37	49.940,85
23	35.831,48	55.248,07
24	39.044,39	61.031,42
25	42.356,68	67.334,02

* Pri izračunu so upoštevani isti parametri in predpostavke kot v prilogi 3. Dodajamo še to predpostavko, da sklenitelj zavarovanja pri obeh oblikah zavarovanj zahteva najvišji možni znesek predujma.

Vir: Lastni izračun s pomočjo internih podatkov Zavarovalnice Triglav, 2004.

Priloga 5: Primerjava izplačila pri naložbenem življenjskem zavarovanju z izplačilom pri mešanem življenjskem zavarovanju v EUR po letih *

Leto	Plačana premija	Izplačilo pri MŽZ	Izplačilo pri NŽZ
1	1.200,00	32.133,75	31.847,13
2	2.400,00	32.452,23	31.847,13
3	3.600,00	32.834,39	31.847,13
4	4.800,00	33.216,56	31.847,13
5	6.000,00	33.598,72	31.847,13
6	7.200,00	33.980,89	31.847,13
7	8.400,00	34.394,90	31.847,13
8	9.600,00	34.808,91	31.847,13
9	10.800,00	35.222,93	31.847,13
10	12.000,00	35.668,79	31.847,13
11	13.200,00	36.050,95	31.847,13
12	14.400,00	36.433,12	31.847,13
13	15.600,00	36.815,28	31.847,13
14	16.800,00	37.197,45	31.847,13
15	18.000,00	37.579,61	31.847,13
16	19.200,00	38.025,47	32.623,80
17	20.400,00	38.471,33	36.591,54
18	21.600,00	38.917,19	40.913,35
19	22.800,00	39.363,05	45.621,22
20	24.000,00	39.808,91	50.750,01
21	25.200,00	40.286,62	56.337,79
22	26.400,00	40.796,17	62.426,06
23	27.600,00	41.305,73	69.060,09
24	28.800,00	41.815,28	76.289,28
25	30.000,00	42.356,68	84.167,52

* Veljajo iste predpostavke kot v prilogi 3.

Vir: Lastni izračun s pomočjo internih podatkov Zavarovalnice Triglav, 2004.

Priloga 6: Informativni izračun vrednosti premoženja na naložbenem računu v EUR po letih *

Leto	Plačana premija	Vrednost na naložbenem računu
1	1.200,00	1.073,31
2	2.400,00	2.186,59
3	3.600,00	3.369,64
4	4.800,00	4.652,26
5	6.000,00	6.043,81
6	7.200,00	7.554,50
7	8.400,00	9.196,46
8	9.600,00	10.982,68
9	10.800,00	12.927,84
10	12.000,00	15.048,29
11	13.200,00	17.362,07
12	14.400,00	19.889,24
13	15.600,00	22.652,09
14	16.800,00	25.675,96
15	18.000,00	28.989,29
16	19.200,00	32.623,80
17	20.400,00	36.591,54
18	21.600,00	40.913,35
19	22.800,00	45.621,22
20	24.000,00	50.750,01
21	25.200,00	56.337,79
22	26.400,00	62.426,06
23	27.600,00	69.060,09
24	28.800,00	76.289,28
25	30.000,00	84.167,52

* Veljajo iste predpostavke kot v prilogi 3.

Vir: Lastni izračun s pomočjo internih podatkov Zavarovalnice Triglav, 2004.

Priloga 7: Informativni izračun vrednosti premoženja pri mešanem življenjskem zavarovanju v EUR po letih *

Leto	Zavarovalna vsota	Pripisan dobiček	ZV s pripisanim dobičkom
1	31.847,13	1,009	32.133,75
2	31.847,13	1,019	32.452,23
3	31.847,13	1,031	32.834,39
4	31.847,13	1,043	33.216,56
5	31.847,13	1,055	33.598,72
6	31.847,13	1,067	33.980,89
7	31.847,13	1,080	34.394,90
8	31.847,13	1,093	34.808,91
9	31.847,13	1,106	35.222,93
10	31.847,13	1,120	35.668,79
11	31.847,13	1,132	36.050,95
12	31.847,13	1,144	36.433,12
13	31.847,13	1,156	36.815,28
14	31.847,13	1,168	37.197,45
15	31.847,13	1,180	37.579,61
16	31.847,13	1,194	38.025,47
17	31.847,13	1,208	38.471,33
18	31.847,13	1,222	38.917,19
19	31.847,13	1,236	39.363,05
20	31.847,13	1,250	39.808,91
21	31.847,13	1,265	40.286,62
22	31.847,13	1,281	40.796,17
23	31.847,13	1,297	41.305,73
24	31.847,13	1,313	41.815,28
25	31.847,13	1,330	42.356,68

* Veljajo iste predpostavke kot v prilogi 3.

Vir: Lastni izračun s pomočjo internih podatkov Zavarovalnice Triglav, 2004.

Priloga 8: Prikaz vrednosti premoženja v EUR pri mešanem življenjskem zavarovanju po letih *

* Veljajo iste predpostavke kot v prilogi 3.

Vir: Lastni izračun s pomočjo podatkov Zavarovalnice Triglav, 2004.

Priloga 9: Faktorji za izračun vrednosti na naložbenem računu in odkupne vrednosti naložbenega življenjskega zavarovanja*

Leto	Premija	Faktor vrednosti na nal. računu	Faktor odkupne vrednosti
1	1.200,00	0,894425	0,000000
2	2.400,00	0,911079	0,336602
3	3.600,00	0,936011	0,555763
4	4.800,00	0,969221	0,672989
5	6.000,00	1,007302	0,740266
6	7.200,00	1,049236	0,788934
7	8.400,00	1,094817	0,823966
8	9.600,00	1,144029	0,850405
9	10.800,00	1,197022	0,871080
10	12.000,00	1,254024	0,887694
11	13.200,00	1,315308	0,903109
12	14.400,00	1,381197	0,914341
13	15.600,00	1,452057	0,925327
14	16.800,00	1,528331	0,934712
15	18.000,00	1,610516	0,941560
16	19.200,00	1,699156	0,948682
17	20.400,00	1,793703	0,955948
18	21.600,00	1,894137	0,961299
19	22.800,00	2,000931	0,966002
20	24.000,00	2,114584	0,971018
21	25.200,00	2,235627	0,975451
22	26.400,00	2,364623	0,979380
23	27.600,00	2,502177	0,982869
24	28.800,00	2,648933	0,986644
25	30.000,00	2,805584	1,000000

* Veljajo iste predpostavke kot v prilogi 3. V faktorju za izračun vrednosti na naložbenem računu so poleg 10% donosa investicijskega sklada Triglav Steber 1 upoštevani tudi stroški: nevarnostna premija, vstopni stroški ter stroški upravljanja.

Vir: Lastni izračun s pomočjo internih podatkov Zavarovalnice Triglav, 2004.

Priloga 10: Faktorji za izračun odkupnih vrednosti mešanega življenjskega zavarovanja*

Leto	Premija	Faktor odkupne vrednosti
1	1.200,00	0,00000
2	2.400,00	0,02093
3	3.600,00	0,04185
4	4.800,00	0,06945
5	6.000,00	0,09705
6	7.200,00	0,12696
7	8.400,00	0,15686
8	9.600,00	0,18928
9	10.800,00	0,22169
10	12.000,00	0,25684
11	13.200,00	0,29199
12	14.400,00	0,33013
13	15.600,00	0,36827
14	16.800,00	0,40972
15	18.000,00	0,45117
16	19.200,00	0,49631
17	20.400,00	0,54144
18	21.600,00	0,59074
19	22.800,00	0,64004
20	24.000,00	0,69412
21	25.200,00	0,74819
22	26.400,00	0,80783
23	27.600,00	0,86747
24	28.800,00	0,93374
25	30.000,00	1,00000

* Veljajo iste predpostavke kot v prilogi 3.

Vir: Lastni izračun s pomočjo internih podatkov Zavarovalnice Triglav, 2004.